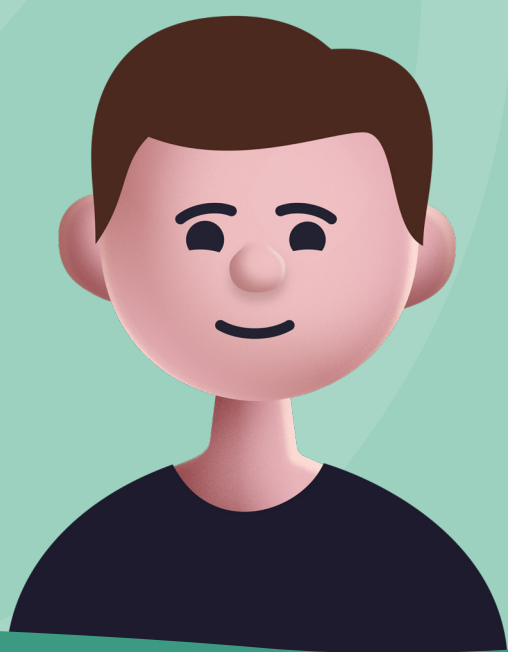

Van risicovol contact naar inclusieve impact

Kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ en
online seksuele uitbuiting in Nederland

2026

VOICE IDENTITY project
*Identity, Diversity, and Exploitation: Navigating and
Tracing Intersectionality related to Tech-facilitated sexual
exploitation of Youth*

Dankwoord en colofon

Van risicovol contact naar inclusieve impact is een vierdelige reeks over de risico's van verschillende groepen kinderen met betrekking tot online seksuele uitbuiting en hoe ze hiertegen beschermd kunnen worden. De rapporten zijn het resultaat van het VOICE IDENTITY-project, dat wordt gefinancierd door het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken via de Down to Zero Alliance en haar programma *Stepping Up the Fight Against Sexual Exploitation of Children*.

VOICE-IDENTITY is een project van de Down to Zero Alliance, onder leiding van Terre des Hommes Nederland. Het is fase twee van het VOICE-onderzoek (Values, Opinions, and Insights from Children and their Caregivers about E-safety), een samenwerkingsverband tussen ECPAT International, Eurochild en Terre des Hommes Nederland. Lees voor meer informatie het volledige rapport en de toegankelijke versie:

[volledige rapport](#)

[toegankelijke versie](#)

ONDERZOEKSTEAM:

Onderzoeksofzet door:

Kwalitatieve gegevensverzameling door:

Kwantitatieve gegevensverzameling door:

Geschreven door:

Gereviseerd door:

Vertaling door:

Ontwerp door:

Eva Notté, Charlotte Tierolf, Fadime Özcan,
Nathalie Meurens en dr. Kimberley Anderson
Charlotte Tierolf, Eva Notté en Fadime Özcan

Savanta

Isabella Lanza Turner, Nieves Barreiro Gayoso,
Rueben Groot en Eva Notté

Dr. Zosa Gruber, Charlotte Tierolf, Jeanne-Marie
Quashie, Monique Dementint en dr. Kimberley

Vertalingen.nl

Marieke de Ligt

GEPUBLICEERD DOOR:

Terre des Hommes Nederland

Grote Marktstraat 43

2511 BH Den Haag

Nederland

<https://int.terredeshommes.nl>

VOORGESTELDE BRONVERMELDING

Terre des Hommes Nederland. 2026. *Van risicovol contact naar inclusieve impact: Kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ en online seksuele uitbuiting in Nederland*. Den Haag: Terre des Hommes Nederland.

© Terre des Hommes Netherlands, 2026. All rights reserved.

Inhoudsopgave

Dankwoord en colofon.....	1
Inhoudsopgave.....	2
Inleiding.....	3
Methoden.....	6
Literatuuronderzoek.....	7
Methoden met kinderen.....	7
Interviews met ouders.....	8
Interviews met belanghebbenden.....	9
Gegevensverzameling en analyse.....	9
Resultaten.....	11
Wat kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ online doen.....	12
Hoe kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ denken over online veiligheid..	13
De diversiteit van LHBTQIA+-identiteiten: verschillende online ervaringen.....	15
Opvattingen van ouders: kansen, risico's en dialoog.....	22
Online voordelen, risico's en beschermende factoren.....	23
Online activiteiten: kansen en mogelijkheden voor ondersteuning.....	23
Ondersteunende systemen en beschermende factoren: hoe help je kinderen met situaties om te gaan of hulp te zoeken.....	25
Conclusie: Risico's en bescherming voor kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+..	29
Literatuurlijst.....	34

Inleiding

Inleiding

LHBTQIA+ is een verzamelterm die wordt gebruikt om een verscheidenheid aan seksuele oriëntaties, genderidentiteiten en geslachtskenmerken (afkorting in het Engels SOGIESC) te beschrijven die verschillen van traditionele normen. Deze traditionele normen gaan er over het algemeen van uit dat mensen:

- heteroseksueel zijn, wat betekent dat zij met name romantisch of seksueel aangetrokken zijn tot personen die een ander geslacht of gender hebben dan zichzelf;
- cis-gender¹ zijn, wat betekent dat hun gender identiteit overeenkomt met het geslacht waarmee ze geboren zijn;
- endosex zijn, wat betekent dat hun seksuele karakteristieken (zoals chromosomen, hormonen en genitalia) passen bij de stereotiepe medische definities van een man of een vrouw.

LHBTQIA+ staat voor Lesbisch, Homoseksueel, Biseksueel, Transgender, Queer (of soms Questioning), Intersekse, Aseksueel, en vele andere vormen die worden aangeduid met het plusteken. Voor kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ is de dagelijkse realiteit vaak ingewikkeld door **sociale stigmatisering, discriminatie en een gebrek aan veiligheid en bescherming**. Omdat hun genderidentiteit, seksuele geaardheid of hun seksuele kenmerken afwijken van de standaard, hebben zij vaker dan andere kinderen te maken met afwijzing door hun leeftijdsgenoten (Fisher et al., 2024), gepest worden, buitengesloten worden, geweld en mentale problemen (Geunis, 2018). Daarnaast kan het ontbreken van ondersteunende netwerken die inclusief en bekrachtigend zijn, ertoe leiden dat kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+, kwetsbaarder zijn voor manipulatie en psychische problemen (Mallon et al., 2022; Capaldi et al., 2024).

Zelfs in landen met vooruitstrevende wetgeving, zoals Nederland, is dit het geval. Met vooruitstrevend bedoelen we dat er een solide beleid is voor gelijkheid en tegen discriminatie, zoals de Algemene Wet Gelijke Behandeling (AWGB, 1994) en de toevoeging van seksuele gerichtheid in de grondwet in 2023, naast uitgebreide seksuele voorlichting op scholen (AWGB, 1994; Rijksoverheid, 2023; SLO, 2020). Maar ondanks dit beleid wordt het dagelijks leven van kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ nog steeds getekend door stigma, hiaten en onzichtbaarheid binnen de systemen die voor bescherming moeten zorgen (Movisie, 2023; Rutgers, 2022). Zoals hierboven genoemd, lopen kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ een groter risico op geweld en misbruik door leeftijdsgenoten (Fisher et al., 2024). Als ze dit soort misstanden melden bij instellingen lopen ze bovendien vaak tegen vooroordelen aan, waardoor ze opnieuw het slachtoffer zijn. Deze belemmeringen in de samenleving en binnen instellingen **maken de kinderen kwetsbaarder**. Het zorgt er ook voor dat misbruik nauwelijks gemeld wordt, waardoor veel slachtoffers niet de bescherming en noodzakelijke psychosociale hulp krijgen waar ze behoefte aan hebben.

Deze ongelijkheden zien we ook terug in de **digitale wereld**. De online wereld kan heel waardevol zijn voor kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ omdat het een belangrijke plek is voor het ontdekken van hun identiteit en het in contact komen met anderen. LHBTQIA+-jongeren maken vaker gebruik van online platforms om informatie op te zoeken over hun gender, seksualiteit of geslachtskenmerken, om hun identiteit te verkennen, contact te leggen met andere LHBTQIA+-personen of ondersteunende leeftijdsgenoten, en om een gemeenschap en informatie te vinden

1. 'Cis' betekent "aan dezelfde kant" in het Latijn, wat het tegenovergestelde is van "trans", wat "aan de andere kant" betekent.

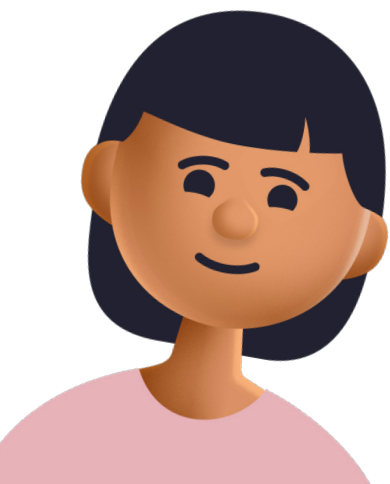
die ze in de offline-wereld, zoals school, missen (Byron et al., 2019). De keerzijde is echter dat het internet sociale ongelijkheid kan reproduceren en kinderen kan blootstellen aan intimidatie, manipulatie en seksueel misbruik (Evelyn et al., 2022; Fisher et al., 2024).

Een groot punt van zorg is **online seksuele uitbuiting van kinderen** (Engelse afkorting OSEC). Hiermee wordt bedoeld: *“alle handelingen van seksueel uitbuitende aard tegen een kind die op de een of andere manier in verband staan met de online omgeving”* (ECPAT International, 2016, p. 17). Voorbeelden zijn grooming, seksueel misbruik tijdens een livestream, chantage met seksuele beelden, het maken of delen van kindermisbruikmateriaal (CSAM), en het dwingen tot seksuele handelingen in ruil voor geld, geschenken of emotionele bevestiging (Terre des Hommes Nederland, 2023). Daders maken vaak gebruik van gevoelens van isolement of de angst om publiekelijk te worden ontmaskerd. Onder het mom van genegenheid of zorgzaamheid manipuleren ze kinderen om seksuele content te delen of uitbuitende relaties aan te gaan (Martin-Storey et al., 2022). Daarnaast vormen nieuwe bedreigingen, zoals door AI gegenereerde CSAM, synthetische seksuele beelden en chantage met digitaal gemaakte seksuele beelden, extra risico's. Dit biedt uitdagingen voor de huidige juridische en beschermende kaders.

In Nederland is het aantal gemelde gevallen van online seksuele uitbuiting en misbruik de afgelopen jaren gestaag toegenomen (Fonds Slachtofferhulp, 2025). Nationale gegevens worden zelden uitgesplitst naar genderidentiteit, seksuele oriëntatie of seksuele kenmerken. Hierdoor blijven de specifieke risico's en patronen van uitbuiting waar kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ aan blootstaan, grotendeels onzichtbaar binnen de reguliere preventie- en responssystemen. Dit onderzoek wil die leemte opvullen door het in kaart brengen van de unieke risico's die kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ lopen met betrekking tot online seksuele uitbuiting, en hoe ze er tegen beschermd kunnen worden. De doelstellingen van het onderzoek zijn:

1. Onderzoeken hoe kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ online veiligheid, risico's en bescherming opvatten en ervaren.
2. In kaart brengen van de sociale, culturele en digitale dynamiek die bepalend is voor hun kwetsbaarheid en veerkracht.
3. Belichten hoe gezinnen, opvoeders en instanties voor kinderbescherming veiligere en meer inclusieve online omgevingen kunnen bevorderen.

Dit onderzoek maakt deel uit van een vierdelige reeks over de risico's die verschillende groepen kinderen lopen met betrekking tot OSEC en hoe ze beschermd kunnen worden (het **VOICE-IDENTITY- project**). Dit onderzoek stelt de diverse identiteiten en meningen van jongeren die zich identificeren als LHBTQIA+ centraal. Dit betekent dat we hen niet per definitie als kwetsbaar bestempelen. Het doel is juist te begrijpen hoe een combinatie van factoren, zoals seksualiteit, genderidentiteit, sociale acceptatie en de beschikbaarheid van hulp, hun ervaringen online beïnvloedt. Door kinderen te erkennen als actieve actoren, en niet als passieve ontvangers van bescherming, draagt dit onderzoek bij aan het tot stand brengen van systemen die inclusief, responsief en bekrachtigend zijn voor alle kinderen, zowel online als offline.

Methoden

Methoden

Dit onderzoek maakt deel uit van het bredere **VOICE-project** (2024) – *Values, Opinions, and Insights from Children and their Caregivers about E-Safety* – en de daaropvolgende fase, VOICE-IDENTITY (2025): *Identity, Diversity and Exploitation: Navigating and Tracing Intersectionality related to Tech-facilitated sexual exploitation of Youth*. De algehele methodologie werd ontwikkeld en uitgevoerd door het Nederlandse onderzoeksteam van Terre des Hommes Nederland en volgde een ‘mixed methods’-design (een combinatie van methoden). Het onderzoeksprotocol en de onderzoeksinstrumenten werden beoordeeld en goedgekeurd door de Ethiek Commissie Sociale Wetenschappen van de Radboud Universiteit (ECSW-2024-135), conform de ethische standaarden voor onderzoek met kinderen.

In dit rapport worden de bevindingen van kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ vergeleken met gegevens van 32 Nederlandse leeftijdsgenoten (12-17 jaar) die de algemene populatie vertegenwoordigen uit de eerste fase van het onderzoek, VOICE genaamd (ECPAT International et al., 2024). Voor ouders van kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ wordt dit vergeleken met 501 ouders van kinderen uit de algemene populatie, verzameld via een survey (vragenlijst) tijdens hetzelfde VOICE-onderzoek. Dit secundaire gebruik van de VOICE-gegevens helpt om de specifieke kwetsbaarheden en sterke punten van kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ in een context te plaatsen in relatie tot hun leeftijdsgenoten en wordt bij de resultaten steeds weergegeven in aparte kaders.

Literatuuronderzoek

Het literatuuronderzoek bestond uit een combinatie van niet-wetenschappelijke en wetenschappelijke bronnen, gevonden via zoektermen als “online seksueel misbruik en seksuele uitbuiting” in combinatie met “queer”, “LHBT”, of afzonderlijke letters van de LHBTQIA+ overkoepelende term, zoals “lesbisch” of “aseksueel”. Er werd gezocht met Google Scholar, Google en de database van de Universiteitsbibliotheek van de Vrije Universiteit. Onderzoeken werden meegenomen als ze betrekking hadden op OSEC, online geweld of veiligheid, of internetgebruik in relatie tot LHBTQIA+; gepubliceerd waren vanaf 2014; en voldeden aan vastgestelde betrouwbaarheidscriteria voor autoriteit, nauwkeurigheid, aandachtsgebied, objectiviteit, datum en significantie (Tyndall, 2010). De gegevens werden systematisch verzameld in een spreadsheet, met de focus, methodologie en belangrijkste bevindingen van elke bron met betrekking tot de onderzoeksvragen.

Methoden met kinderen

Aanvankelijk was het de bedoeling om als deel van het onderzoek gesprekken in kleine groepen te houden met kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+. Dit zou aansluiten bij de participerende benaderingen in het bredere VOICE-onderzoek. Deze methode bleek echter niet succesvol. Het onderzoeksteam probeerde op verschillende manieren deelnemers te werven, via partnerorganisaties die nauw samenwerken met de doelgroep en via sociale mediaplatforms (Pinterest en Instagram). Gedurende een periode van vier maanden, aan het begin van 2025, gaven voldoende kinderen aan geïnteresseerd te zijn, maar velen lieten weten de voorkeur te geven aan een anonieme vragenlijst. Daarnaast woonden kinderen in verschillende delen van het land of kenden ze geen leeftijdsgenoten uit de LHBTQIA+-gemeenschap die met hen mee konden doen, waardoor een groepssetting niet mogelijk was. De methodologie werd daarom aangepast en er werden zes individuele interviews gehouden. De gesprekken werden gevoerd op een door de deelnemer bepaalde locatie (zoals thuis, online of in een openbare ruimte) en namen circa 1,5 uur

in beslag. Om meer kinderen te bereiken en aan te sluiten bij de behoeften van kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+, hebben we de vragen in een online vragenlijst verwerkt. Respondenten werden geworven via het panel van marktonderzoeksbureau Savanta.² Deze methode bleek succesvoller, met 108 respondenten die de vragenlijst binnen twee weken invulden.

Om de anonimiteit van de deelnemers te waarborgen, zijn de gegevens van alle 114 kinderen (van zowel de interviews als de vragenlijst) samengevat weergegeven in tabel 1 hieronder. Alle deelnemers waren tussen de 14 en 17 jaar oud, met uitzondering van één 18-jarige en één 21-jarige. De meerderheid van de respondenten identificeerde zich als vrouw (53%), gevolgd door identificatie als man (30%) en non-binair (18%). Eén persoon koos geen categorie. Bijna de helft van de respondenten gaf aan zich te identificeren als biseksueel (49%). Een kleiner deel identificeerde zich als lesbisch (16%), homoseksueel (9%), queer (9%) en non-binair (9%). Transseksueel, intersekse, aseksueel en de categorie 'anders' kregen elk twee stemmen (2%).

Tabel 1. Kenmerken van deelnemende kinderen

<i>Kenmerk</i>	<i>Categorie</i>	<i>Aantal kinderen</i>	<i>Percentage van het totaal</i>
Genderidentiteit	Meisje	60	53%
	Jongen	34	30%
	Non-binair	19	16%
	Anders	1	1%
Identificatie als LHBTQIA+	Lesbisch	18	18%
	Homoseksueel	11	9%
	Biseksueel	56	49%
	Transseksueel	2	2%
	Queer	11	9%
	Intersekse	2	2%
	Aseksueel	2	2%
	Non-binair	10	9%
	Anders	2	2%
TOTAAL		114	

Interviews met ouders

Net als voor de kinderen, waren er individuele, semi-gestructureerde interviews gepland met de ouders/verzorgers. De kinderen in het onderzoek konden aangeven of hun ouders ook geïnterviewd mochten worden. Omdat maar één kind zich hier prettig bij voelde (resultierend in slechts één interview met een ouder) en het lastig bleek respondenten te werven, hebben we de interviewvragen in een online vragenlijst verwerkt. Via het panel van Savanta hebben 86 ouders de vragenlijst ingevuld. In tabel 2 zijn de kenmerken van alle 87 ouders tezamen

2. Savanta ondersteunt de publieke sector door middel van op data gebaseerd onderzoek en bruikbare inzichten voor organisaties binnen de overheid, het onderwijs, de gezondheidszorg en de non-profit-sector. Savanta voert onderzoek uit naar de betrokkenheid van burgers, evalueert diensten en meet de impact van beleid. Klanten kunnen daarmee inspelen op nieuwe behoeften, hun verantwoordelijkheid tonen en efficiënter gefundeerde beslissingen nemen. Met sectorspecifieke kennis en methoden op maat, zorgt Savanta ervoor dat de resultaten zowel betrouwbaar zijn als bijdragen aan de beleidsvorming en het verbeteren van diensten.

weergegeven om hun anonimiteit te waarborgen. De ouders hadden een gemiddelde leeftijd van 46 jaar (leeftijdscategorie 33-61) en er namen meer vaders (55%) dan moeders (45%) deel aan de vragenlijst. De meeste ouders in de vragenlijst gaven aan een kind te hebben dat zich identificeert als biseksueel (31%) of lesbisch (29%), en in mindere mate als homoseksueel (22%). Dit is vergelijkbaar met de kinderopopulatie in het onderzoek. Andere subgroepen van de LHBTQIA+-gemeenschap werden minder vaak genoemd, zoals een kind dat zich identificeert als non-binair (5%) of queer (1%).

Tabel 2. Kenmerken van deelnemende ouders

Kenmerken	Categorie	Aantal ouders	Percentage van het totaal
Leeftijdsgroep	24-35	2	2%
	35-44	39	45%
	45-54	38	44%
	55-64	8	9%
Genderidentiteit	Vrouw	39	45%
	Man	48	55%
LHBTQIA+-identificatie van hun kind	Lesbisch	25	29%
	Homoseksueel	19	22%
	Biseksueel	27	31%
	Queer	1	1%
	Non-binair	5	5%
TOTAAL		87	

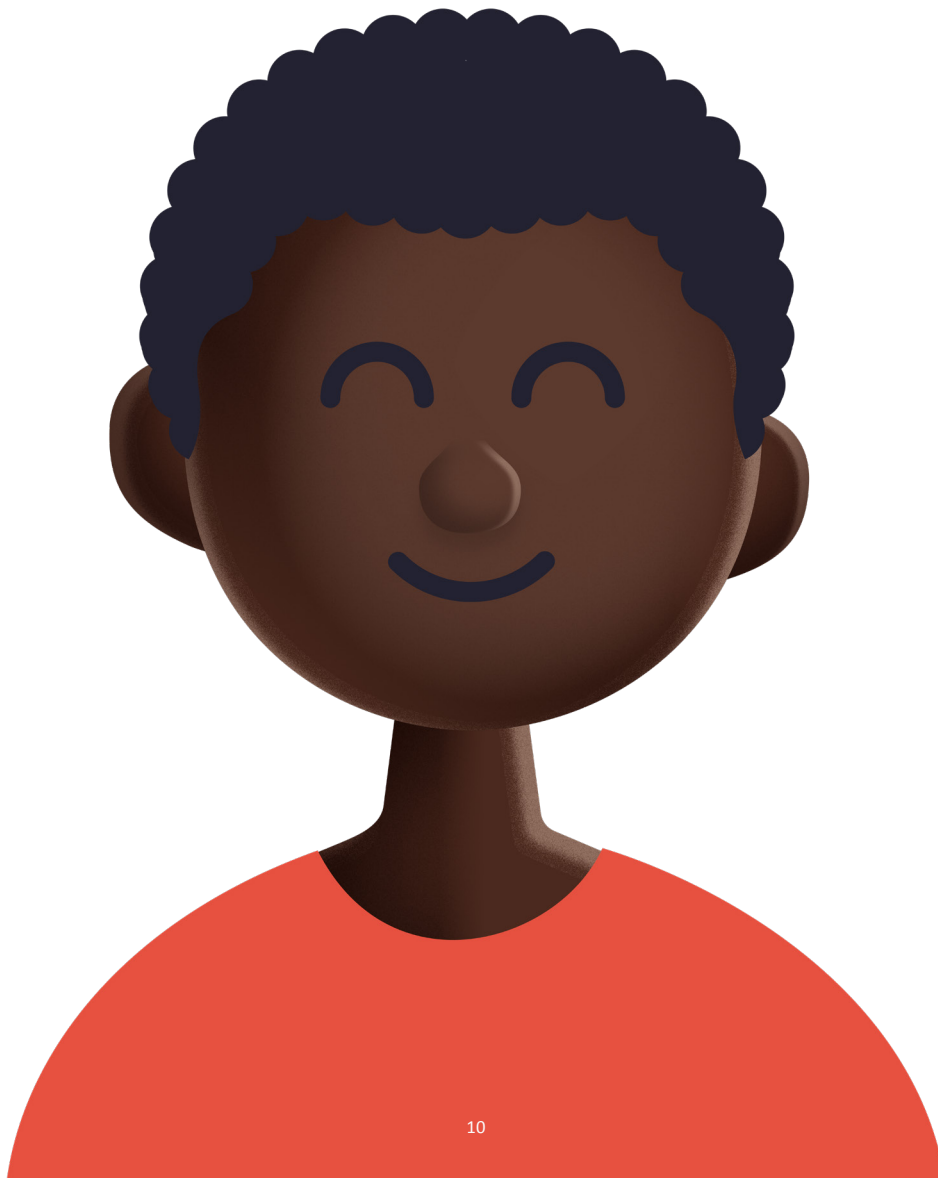
Interviews met belanghebbenden

Er werden individuele interviews gehouden met 12 belanghebbenden. Hiervoor is een onderwerpenlijst gebruikt over: het online gedrag van kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+, positieve aspecten en uitdagingen, culturele en maatschappelijke opvattingen over de LHBTQIA+-gemeenschap, en hun behoefte aan ondersteuning. De geïnterviewde belanghebbenden waren experts op het gebied van de LHBTQIA+-gemeenschap, maatschappelijk werkers, academici en diverse organisaties die verschillende subgroepen van de LHBTQIA+-gemeenschap ondersteunen (zoals een organisatie gericht op bisexualiteit).

Gegevensverzameling en analyse

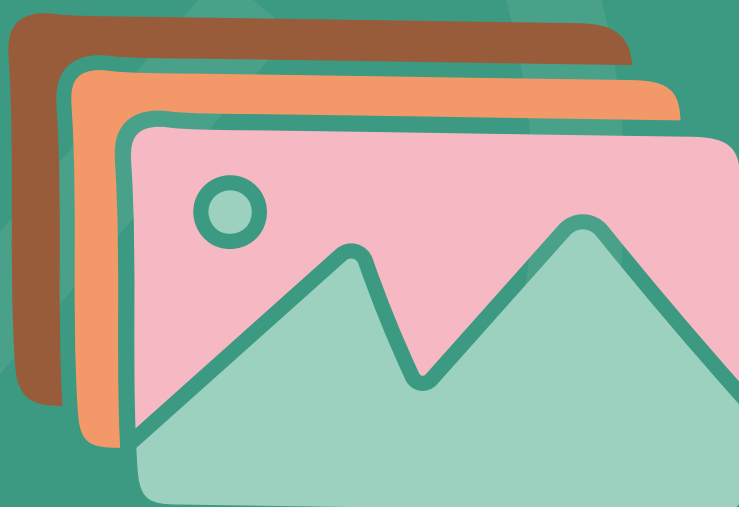
Alle respondenten deden vrijwillig mee en er werd hen verteld dat ze het interview of de vragenlijst op elk moment konden onderbreken of stoppen zonder dat dit gevolgen had. Er werden schriftelijke toestemmingsformulieren verstrekt die ondertekend werden voordat er aan een van de onderzoeksmethoden werd deelgenomen. Kwantitatieve gegevens werden geanalyseerd in een spreadsheet en met behulp van SPSS. Kwalitatieve gegevens werden opgenomen via audio, getranscribeerd en gepseudonimiseerd. Samen met de open antwoorden uit de vragenlijst werden ze thematisch geanalyseerd (Braun & Clarke, 2006) met behulp van ATLAS.ti Web-software. Twee onderzoekers codeerden elk transcript. Ze gebruikten hiervoor een vooraf opgesteld codeboek dat gebaseerd was op de onderzoeksvragen en het sociaal-ecologische model van Bronfenbrenner (1974).

De ecologische systeemtheorie van Bronfenbrenner (1974) stelt dat de ontwikkeling van kinderen plaatsvindt binnen een set van vier systemen die (als de lagen van een ui) met elkaar samenhangen en invloed op elkaar hebben. Het kind bevindt zich in het midden. Het microsysteem is direct om het kind heen en omvat de directe omgeving, zoals familie, leeftijdsgenoten en leraren. Rondom dat systeem bevindt zich het mesosysteem, dat betrekking heeft op de onderlinge relaties tussen de elementen uit het microsysteem. Een voorbeeld is de interactie tussen ouders en leerkrachten, die ook invloed heeft op het kind. Het verst verwijderd is het macrosysteem. Hierbij gaat het om de bredere sociaal-culturele context. De normen in de samenleving bijvoorbeeld, en het beleid en de wetgeving in het land waar het kind woont. Ze vormen het overkoepelende kader waarbinnen het kind zich ontwikkelt. Johnson en Puplampu (2008) zagen dat digitale technologie steeds belangrijker wordt in het leven van kinderen en stelden voor om het subsysteem technologie toe te voegen aan het microsysteem. Hieronder vallen de interacties van kinderen met digitale apparaten, online platforms en de sociaal-technische architectuur van het internet. We komen in de conclusie terug op dit model.

Resultaten

Resultaten

In dit hoofdstuk presenteren we de belangrijkste bevindingen met betrekking tot kinderen in Nederland die zich identificeren als LHBTQIA+ en hun ouders. We laten zien hoe kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ en hun ouders de online wereld ervaren en welke kansen, risico's en vormen van steun ze daarbij tegenkomen. Daarna volgt een analyse van overkoepelende thema's.

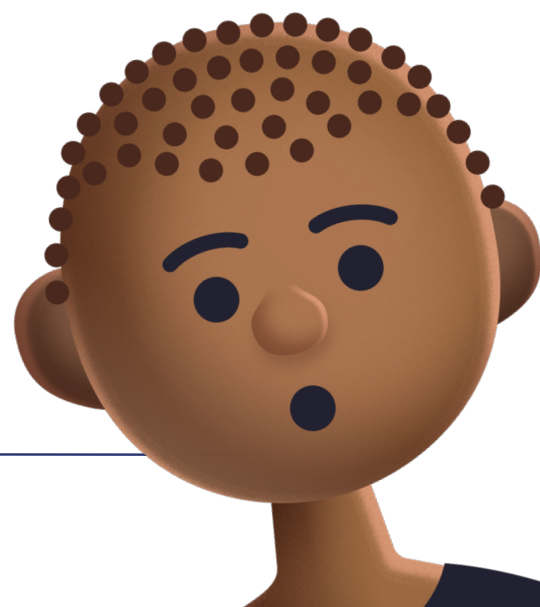
Wat kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ online doen

Kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ zijn actief online; ze gebruiken digitale platformen om contact te leggen, zich te uiten en dingen te leren. De meeste deelnemers hadden hun eerste persoonlijke sociale media- of gamingaccount rond de leeftijd van 11,8 jaar. Gemiddeld besteedden ze **4,5 uur per dag** online, waarbij **WhatsApp (71%)**, **TikTok (56%)** en **Instagram (44%)** de meest gebruikte platforms waren.

Bijna alle kinderen zeiden dat ze online contact hebben met **vrienden (94%)** en **familie (75%)**, maar meer dan de helft (**55%**) heeft ook contact met mensen die ze nog nooit in het echt hebben ontmoet. Veelvoorkomende gespreksonderwerpen zijn **hobby's en gedeelde interesses (73%)**, **opdrachten voor school (69%)** en **persoonlijke gevoelens of mentale gezondheid (56%)**. Jongeren die zich identificeren als LHBTQIA+ beschreven de online omgeving als een van de weinige plekken waar ze zichzelf kunnen zijn, hun identiteit kunnen ontdekken en contact kunnen leggen met anderen die soortgelijke ervaringen hebben.

Met betrekking tot **hoe comfortabel ze zich voelen om hun seksuele of genderidentiteit online te uiten**, zei ongeveer een op de drie (**31%**) dat ze actief sociale media gebruiken om in contact te komen met anderen die dezelfde identiteit hebben. Een van de geïnterviewde kinderen zei bijvoorbeeld: *"Ik denk (...) dat veel LHBTQ- of queer-mensen en kinderen [...] online op zoek zijn naar een community [en] dat ze online op zoek zijn naar voorbeelden."*³ Uit dit citaat blijkt hoe belangrijk online omgevingen zijn voor kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ om rolmodellen en een gevoel van verbondenheid te vinden, hetgeen ze offline misschien missen. Ongeveer een kwart van de kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ (**24%**) zei dat ze hun seksuele of genderidentiteit online willen ontdekken en uiten, maar zich daar nog niet veilig of op hun gemak bij voelen. Een substantieel deel van de groep voelt zich niet veilig genoeg om actief deel te nemen in deze omgevingen. Dit laat de kloof zien tussen de mogelijkheid tot contact en de aanhoudende belemmeringen door angst en onzekerheid.

3. Jongere die zich identificeert als queer, 21 jaar oud

Kader A: Vergelijking tussen kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ en kinderen die zich niet identificeren als LHBTQIA+ - online gedrag

Zowel kinderen die zich als LHBTQIA+ identificeren als kinderen die dat niet doen, gaven aan al vanaf jonge leeftijd op het internet te zitten. Niet-LHBTQIA+-kinderen waren voor het eerst actief op online platforms op een **gemiddelde leeftijd van 8,4 jaar**, aanzienlijk eerder dan hun LHBTQIA+-leeftijdsgenoten, die voor het eerst gebruikmaakten van online omgevingen op een leeftijd van **11,8 jaar**. Het verschil in gemiddelde dagelijkse tijd die online werd doorgebracht was echter kleiner: niet-LHBTQIA+ kinderen brachten **4,7 uur per dag** door op internet, tegenover **4,5 uur per dag** voor de LHBTQIA+-groep.

Kinderen die zich niet identificeren als LHBTQIA+ beschreven online platforms vooral als een vorm van entertainment of middel voor communicatie, in plaats van als plekken voor sociale en emotionele steun, dit in tegenstelling tot kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+. Opvallend was dat de meest gebruikte online platforms verschilden tussen de groepen kinderen. **TikTok** was het enige platform dat door beide groepen veel werd gebruikt. Voor kinderen die zich niet identificeren als LHBTQIA+ waren **Snapchat (42%)** en **YouTube (38%)** de populairste platforms, terwijl WhatsApp (19%) en Instagram (27%) minder vaak werden gebruikt. Deze voorkeuren verschillen van die van kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+, die aangaven de laatstgenoemde platforms vaker te gebruiken.

Hoe kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ denken over online veiligheid

Hoe kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ hun online veiligheid ervaren is verschillend; hun beleving ervan wordt vaak beïnvloed door stigmatisering en discriminatie. Bijna de helft (47%) gaf aan zich enigszins veilig te voelen, 28% stond er neutraal tegenover en 25% voelde zich onveilig. Het gevoel van veiligheid verschilde sterk per identiteit: lesbische, non-binaire en transdeelnemers voelden zich over het algemeen minder veilig dan anderen. Het tot de LHBTQIA+-gemeenschap behoren leidt dus niet altijd tot een uniforme ervaring.

Eén kind merkte op dat de aard van online omgevingen pestgedrag kan bevorderen, vooral tegen LHBTQIA+: *“Ik denk dat mensen online wat minder geremd zijn om hatelijke opmerkingen te plaatsen. Dus ik denk dat [kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+] daar een groter risico lopen.”*⁴ Een andere geïnterviewde benadrukte de bredere sociale context die deze ervaringen beïnvloedt, en legde uit dat *“in het algemeen [kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+] vaker te maken krijgen met pesten, [...] er is veel stigma en er zijn veel vooroordelen. In het echte leven is het niet zo makkelijk om uit de kast te komen. Het verschilt natuurlijk ook erg per context, maar ze hebben wel een zwakkere positie.”*⁵

De bekendheid met OSEC was relatief groot. Bijna de helft (47%) van de respondenten zei dat ze wel eens hadden gehoord van of te maken hadden gehad met situaties die aan de beschrijving van OSEC voldoen. Op de vraag hoe veilig ze zich voelen ten aanzien van dit soort uitbuiting, antwoordde 43% *enigszins veilig* en 22% antwoordde *neutraal*. De meeste respondenten (44%) meenden even veilig te zijn ten aanzien van OSEC als andere kinderen, maar 9% voelde zich minder veilig. Opvallend was dat kinderen met een christelijke of islamitische achtergrond vaker aangaven zich minder veilig te voelen dan leeftijdsgenoten zonder religieuze achtergrond. Dit

4. Meisje dat zich identificeert als biseksueel, 17 jaar oud

5. Jongen die zich identificeert als homoseksueel, 16 jaar oud

patroon kan het gevolg zijn van verschillende onderling samenhangende factoren. Religieuze normen en stigmatisering rond seksualiteit kunnen een open discussie over online risico's in de weg staan, waardoor kinderen minder zelfvertrouwen hebben of zich minder gesteund voelen als ze zich in digitale omgevingen begeven. Bij meer conservatieve gezinnen wordt in gesprekken over veiligheid vaak de nadruk gelegd op het vermijden van bepaalde dingen of op moraal, in plaats van op zelfredzaamheid (empowerment). Dit kan de angst voor blootstelling aan seksuele of identiteitsgerelateerde content vergroten (Adamczyk & Pitt, 2009; Baams et al., 2018). Voor LHBTQIA+-jongeren kunnen ervaringen met geïnternaliseerde stigmatisering of angst voor veroordeling door geloofsgemeenschappen het gevoel van kwetsbaarheid online verder versterken (Barnes & Meyer, 2012; Yip, 2005). Deze factoren samen kunnen verklaren waarom kinderen met een christelijke en islamitische achtergrond in dit onderzoek aangaven zich minder veilig te voelen dan hun niet-religieuze leeftijdsgenoten.

De meeste kinderen gaven aan basisregels voor online veiligheid toe te passen, zoals **het niet delen van persoonlijke informatie** (39%) en het **gebruik van sterke wachtwoorden** (39%). Maar er waren regionale verschillen: kinderen in Gelderland, Noord-Brabant en Utrecht waren voorzichtiger, terwijl kinderen in Zuid-Holland, Noord-Holland en Groningen minder vaak deze regels volgden.

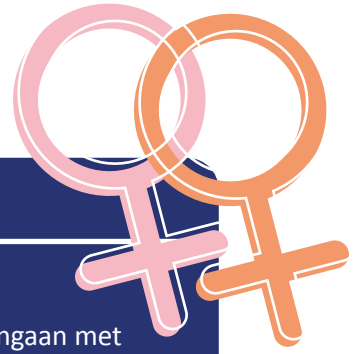
Kader B: Vergelijking tussen kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ en kinderen die zich niet identificeren als LHBTQIA+ - beleving van online veiligheid

De beleving van online veiligheid verschilde tussen kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ en kinderen die zich niet identificeren als LHBTQIA+. Kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ meldden over het algemeen een iets lager gevoel van veiligheid online, terwijl de meerderheid van de niet-LHBTQIA+ kinderen zich (*enigszins*) veilig voelde (54% versus 43% voor LHBTQIA+- jongeren) of *zeer veilig* (15% versus 14%). Een iets hoger percentage van de kinderen die zich niet identificeren als LHBTQIA+ voelde zich *neutraal* (31% tegenover 22%) met betrekking tot online veiligheid. Opvallend is dat niemand aangaf zich onveilig te voelen (0% tegenover 25%). Deze resultaten laten zien dat kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ zich online vaker onveilig voelen.

De diversiteit van LHBTQIA+-identiteiten: verschillende online ervaringen

Hoewel adolescenten die zich identificeren als LHBTQIA+ zeker gemeenschappelijke ervaringen delen, is hun online leven allesbehalve uniform. Zoals vermeld in de inleiding, is LHBTQIA+ een brede term waaronder veel verschillende gender- en seksuele identiteiten en seksuele kenmerken vallen. Elke groep begeeft zich op een eigen wijze in de digitale ruimte, waarin unieke, elkaar beïnvloedende factoren zoals gender, zichtbaarheid, stigmatisering en de beschikbaarheid van steun meespelen. In de volgende paragrafen verkennen we hoe lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender, non-binaire en queer adolescenten in Nederland gebruik maken van online omgevingen, wat hun beleving van veiligheid is en in welke mate zij zich gesterkt voelen en risico ervaren. We doen dit door eerder onderzoek te combineren met VOICE-IDENTITY-gegevens. We zijn ons ervan bewust dat de subgroepen interseksueel en aseksueel ontbreken. De reden hiervan is dat we onvoldoende informatie over deze subgroepen hebben kunnen vinden. Daarnaast beseffen we dat deze categorieën niet alle ervaringen weergeven van iedereen die onder de genoemde of aanverwante categorieën valt. Zoals een expert terecht opmerkt: *“Kinderen die iets meer onder de ‘plus’ vallen, identificeren zich niet per se met een van die labels, maar ze hebben wel ervaringen of gevoelens die niet goed passen bij de hetero-cis-groep.”*

Lesbisch

Lesbiennes zijn vrouwen die romantische, emotionele of seksuele relaties aangaan met andere vrouwen (Institute of Medicine, 1999). Lesbische respondenten, die 16,7% van de onderzoeksgroep uitmaken, gaven aan minder vaak online over hun seksuele geaardheid te praten dan andere deelnemers. Een reden hiervoor zou kunnen zijn dat lesbiennes te maken hebben met verschillende vormen van marginalisatie, omdat ze tot **zowel een gender- als een seksuele minderheid** behoren (Meyer, 2007). Lesbische adolescenten in dit onderzoek gaven aan zich minder op hun gemak te voelen bij het uiten van hun seksuele geaardheid en daardoor, in vergelijking met hun leeftijdsgenoten, minder mogelijkheden te hebben om online meer te leren over hun identiteit of advies te zoeken.

Lesbische respondenten behoorden tot de groep die zich **online het minst veilig voelde** en gaven vaker aan zich **verdrietig of angstig** te voelen na het zien van negatief nieuws en het horen of lezen van haatzaaiende taal. Dit komt overeen met wereldwijde gegevens waaruit blijkt dat lesbiennes en andere mensen die zich identificeren als LHBTQIA+ vaak te maken hebben met geweld en intimidatie. Zo geeft een derde van de lesbiennes in Zimbabwe, Botswana, Namibië en Zuid-Afrika aan dat ze zowel online als offline seksueel geweld hebben meegemaakt, en is 58% van de mensen die zich in Europese landen identificeren als LHBTQIA+ in een periode van vijf jaar het slachtoffer geweest van intimidatie (Ahlenback, 2023). Hoewel deze cijfers afkomstig zijn uit verschillende contexten, wijzen ze op een breder patroon van vijandigheid waardoor lesbische jongeren zich zowel offline als online sneller onveilig voelen.

Ondanks hun kwetsbare positie was er geen meetbaar verschil in schermtijd tussen lesbische respondenten en de andere groepen. Dit wijst erop dat een lager gevoel van veiligheid online niet per se leidt tot minder gebruik van het internet. Over het algemeen laten de ervaringen van lesbische deelnemers een digitale paradox zien: de online omgeving biedt kansen voor verbinding en zelfexpressie, maar tegelijkertijd kunnen aanhoudende stigmatisering, indirecte discriminatie en blootstelling aan online haat ervoor zorgen dat lesbische jongeren er minder open durven te zijn of minder snel op zoek gaan naar steun online.

Homoseksueel

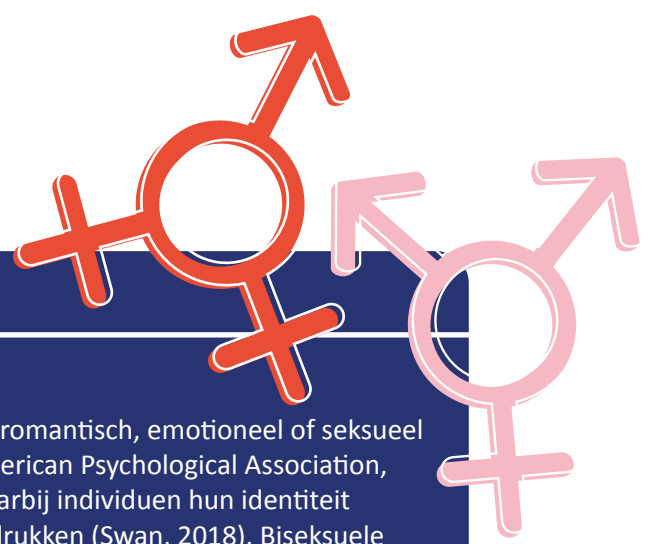
De term 'homoseksueel' heeft betrekking op personen, meestal mannen, die zich romantisch, emotioneel of seksueel aangetrokken voelen tot anderen van hetzelfde geslacht (The Trevor Project, 2024). Homoseksuele personen lopen een **groter risico op online misbruik, intimidatie en uitbuiting** dan niet-homoseksuele personen (eSafety Commissioner, 2021; Hatchel et al., 2017), hoewel deze ervaringen vaak onvoldoende worden gemeld. Dit heeft deels te maken met **gendernormen**: mannen melden seksueel geweld of seksuele uitbuiting over het algemeen minder vaak, en dit patroon werkt door in online omgevingen. Daarnaast kunnen schadelijke of uitbuitende situaties waarbij homoseksuele mannen betrokken zijn, niet worden opgemerkt of verkeerd worden geïnterpreteerd. Aangezien de gangbare opvattingen over relaties afkomstig zijn uit heteroseksuele contexten, kan uitbuiting van homoseksuele mannen minder zichtbaar zijn en soms zelfs sociaal meer geaccepteerd zijn (Fox, 2016).

Homoseksuele respondenten, 9,3% van de onderzoeksgroep, bleken in dit onderzoek vaker dan anderen deel te nemen aan online discussies over **werk, de politiek en maatschappelijk activisme**. Dit komt overeen met eerdere onderzoeken waaruit blijkt dat homoseksuele mannen politiek uitgesprokener zijn en maatschappelijk meer betrokken zijn in online omgevingen (Chan & Magni, 2025). Deze betrokkenheid kan een weerspiegeling zijn van het historische verband tussen zichtbaarheid, belangenbehartiging en het gevoel van verbondenheid binnen homoseksuele netwerken.

Wat digitale gewoontes betreft, blijken homoseksuele respondenten minder vaak Snapchat te gebruiken dan de andere deelnemers, maar voelen ze zich veiliger op online forums. Veel van hen beschreven online omgevingen als belangrijke plekken om te leren en jezelf te ontdekken: vergeleken met andere respondenten zei een groter deel van de homoseksuele deelnemers het internet te gebruiken om **te leren over hun identiteit en advies te zoeken**. Dit patroon kan wijzen op een sterker vertrouwen op online informatie en online gemeenschappen, vooral als offline steun beperkt is of men in de offline wereld last heeft van stigmatisering.

Over het algemeen laten de ervaringen van homoseksuele adolescenten in dit onderzoek een mix zien van **digitale empowerment en voorzichtigheid**. Online omgevingen bieden waardevolle kansen voor leren, expressie en politieke betrokkenheid, maar ze worden nog altijd gekenmerkt door grotere sociale ongelijkheden en vooroordelen. Dit onderstreept het belang van inclusieve online gemeenschappen en beschermende mechanismen zodat homoseksuele jongeren kunnen participeren en zich kunnen uiten zonder bang te hoeven zijn voor discriminatie of het slachtoffer te worden van andere vormen van wangedrag.

Biseksueel

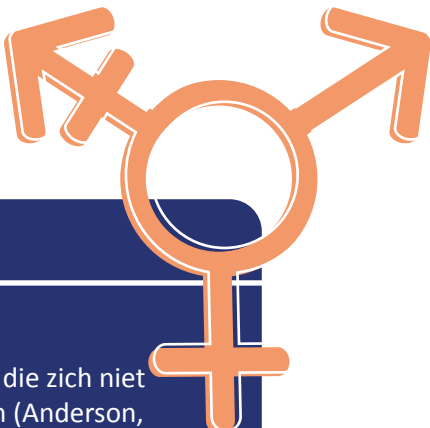
De term 'biseksueel' verwijst naar personen die zich op romantisch, emotioneel of seksueel vlak aangetrokken voelen tot meer dan één gender (American Psychological Association, 2017). Ervaringen met biseksualiteit zijn heel divers, waarbij individuen hun identiteit op verschillende manieren en in verschillende mate uitdrukken (Swan, 2018). Biseksuele personen hebben echter vaak te maken met **bi-onzichtbaarheid (bi-invisibility)**, een vorm van uitsluiting die maakt dat hun identiteit verkeerd wordt begrepen, genegeerd of zelfs ontkend wordt, zowel door de gevestigde samenleving als binnen LHBTQIA+-gemeenschappen (Davenport-Pleasant, 2024).

Met 48,1% van de deelnemers vormen biseksuele respondenten de grootste groep in het onderzoek. Desondanks blijken velen van hen **minder vaak online over hun identiteit te praten of zich te uiten** dan de andere deelnemers. Uit eerder onderzoek in Nederland blijkt dat biseksuele mensen vaker te maken hebben met ongewenste intimiteiten dan andere groepen (Akkermans et al., 2020). De angst om online en offline als object te worden gezien of verkeerd te worden begrepen, kan dus bijdragen aan terughoudendheid bij online discussies over identiteit.

Biseksuele respondenten gaven in vergelijking met andere groepen ook aan **online minder vaak nuttige informatie of nuttig advies** over hun seksuele identiteit te vinden. Dit sluit aan bij aanwijzingen dat er te weinig inclusieve informatiebronnen en vertegenwoordiging zijn voor biseksuele jongeren; zij worden vaak vergeten in zowel de seksuele voorlichting als in online gemeenschappen. Desondanks onderscheidde biseksuele respondenten zich door hun **sterkere communicatie met ouders/verzorgers**: velen gaven aan openlijk met hun ouders te kunnen praten over online ervaringen, waaruit blijkt dat steun van familieleden een belangrijke beschermende factor kan zijn voor deze groep.

Opvallend is dat biseksuele deelnemers maar zelden aangaven zich tot websites of hulplijnen te wenden voor steun, wat erop wijst dat formele of institutionele kanalen voor hen misschien minder relevant zijn of minder veilig voelen. Dat ze meer op persoonlijke netwerken vertrouwen dan op publieke middelen, komt overeen met de patronen van *bi-onzichtbaarheid*, waarbij een gebrek aan specifieke of bekrachtigende online ruimten hun zoektocht naar hulp beperkt.

Kortom, de ervaringen van biseksuele jongeren laten een opvallende mix van zichtbaarheid en uitsluiting zien. Hoewel ze de grootste groep binnen de steekproef vormen, zijn ze online minder uitgesproken over hun identiteit en voelen ze zich minder vertegenwoordigd in de beschikbare kanalen. Dit maakt duidelijk hoe belangrijk het is om biseksuele jongeren expliciet mee te nemen in initiatieven voor online veiligheid en mentale gezondheid. Daarbij moeten de unieke vooroordelen en het onbegrip die ze tegenkomen, zowel in de LHBTQIA+-wereld als daarbuiten, erkend worden.

Transgender

De term transgender (of trans) is een overkoepelende term voor mensen die zich niet identificeren met het geslacht dat ze bij hun geboorte toegewezen kregen (Anderson, 2023). Onder transgenderidentiteit verstaan we de diep gevoelde en persoonlijke ervaring van iemands eigen gender, wat al dan niet kan overeenkomen met de maatschappelijke verwachtingen of binaire categorieën van 'man' en 'vrouw' (Buck, 2016). Uit onderzoek komt steeds weer naar voren dat transgender kinderen en jongeren een **groter risico lopen op stigmatisering, discriminatie en geweld**, zowel online als offline, waardoor ze kwetsbaarder kunnen zijn voor uitbuiting en misbruik (Capaldi et al., 2024). Beperkte vertegenwoordiging, misgendering en een gebrek aan bekrachtigende digitale plekken maken deze risico's nog groter.

Transgenders, die 2% van de onderzoeksgroep uitmaken, gaven in dit onderzoek aan **zich online het minst veilig te voelen**. Ze beschreven digitale omgevingen als plekken waar het uiten van hun echte identiteit vaak vijandigheid en onbegrip oproept. Dit bevestigt wat andere onderzoeken al lieten zien: transgender jongeren behoren tot de groep die het vaakst aangeeft online niet hun authentieke zelf te kunnen zijn. Om die reden maken ze vaak **secundaire of anonieme accounts** aan als veiliger plekken voor zelfexpressie (Gohairan et al., 2023).

Transgender respondenten gaven ook aan zich **verdrietig of angstig** te voelen als ze online in aanraking komen met haat of negatief nieuws over mensen met een andere genderidentiteit. Velen van hen zeiden dat **digitale platforms duidelijkere regels en strengere handhaving** moeten hebben ten aanzien van haatzaaiende taal, discriminatie en seksuele uitbuiting. Hun nadruk op verantwoordelijkheid en veiligheid weerspiegelt een bredere roep onder transgender jongeren voor online omgevingen die respect, zichtbaarheid en psychologisch welzijn als prioriteit hebben (Austin et al., 2020).

Over het algemeen laten de ervaringen van transgender adolescenten zowel **de noodzaak als de kwetsbaarheid van digitale verbondenheid** zien. Voor velen bieden online ruimtes belangrijke kansen om hun identiteit te ontdekken en contacten te leggen, maar diezelfde ruimtes kunnen ook uitsluiting en schade versterken. Om veiligere digitale omgevingen te creëren, is daarom niet alleen betere regulering en moderatie van platforms nodig, maar ook meer vertegenwoordiging, zichtbaarheid en inclusie van transgenderstemmen in beleid, onderwijs en initiatieven voor online veiligheid.

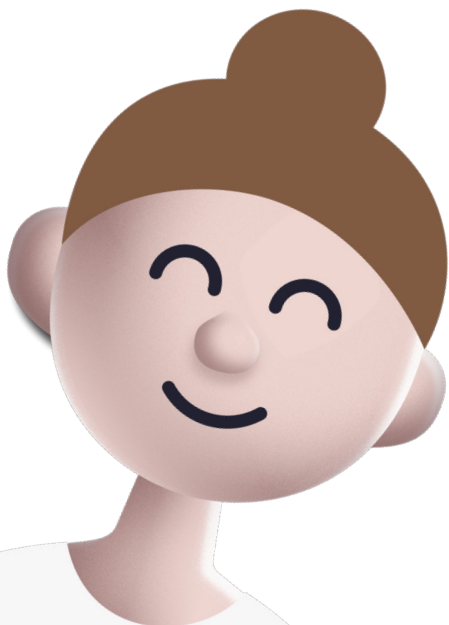

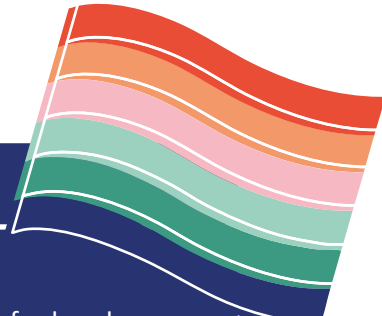
Non-binair

Non-binair is een overkoepelende term voor genderidentiteiten die niet helemaal passen in de binaire categorieën mannelijk of vrouwelijk (Richards et al., 2016). Non-binaire personen kunnen hun gender op verschillende manieren ervaren en uitdrukken, waarmee ze binaire normen en verwachtingen ter discussie stellen. In ons onderzoek gaf 18% van de deelnemende kinderen aan non-binair te zijn als antwoord op de genderidentiteitsvraag. Alhoewel non-binair niet één van de letters is van de LHBTQIA+ afkorting, includeerden we dit wel als één van de antwoordcategorieën bij de vraag met welke subgroep ze zich mee identificeerden. 9% van de kinderen selecteerde non-binair op die vraag. Anderen kozen voor categorieën zoals lesbisch of gay. Dit geeft aan dat non-binaire kinderen meerdere identiteiten hebben die belangrijk zijn om in overweging te nemen, zowel voor gender als seksuele voorkeur, die voor sommigen een dubbele marginalisatie creëren.

Uit ons onderzoek blijkt dat non-binaire deelnemers gemiddeld op latere leeftijd digitale platforms beginnen te gebruiken dan andere groepen. Net als lesbische en transgender deelnemers, voelen ook non-binaire jongeren zich onveilig in online omgevingen. Ze beschrijven **online forums echter als relatief veiligere en meer ondersteunende omgevingen**, waar ze in contact kunnen komen met anderen die soortgelijke ervaringen hebben. Deze bevindingen komen overeen met internationaal onderzoek dat laat zien dat non-binaire jongeren bij uitstek kwetsbaar zijn voor online intimidatie en uitsluiting (eSafety Commissioner, 2021). Bovendien blijkt steeds weer uit onderzoek dat non-binaire jongeren vaker last hebben van **psychische problemen**, zoals depressie, angst en zelfmoordgedachten, dan zowel cisgender jongeren als andere groepen binnen de LHBTQIA+-gemeenschap (The Trevor Project, 2024; Klinger et al., 2024). Deze verhoogde risico's hangen nauw samen met sociale stigmatisering, discriminatie en niet-erkenning van non-binaire identiteiten in het dagelijks leven.

Uit de ervaringen van non-binaire jongeren blijkt de **duale aard van het internet** voor genderdiverse jongeren. Online ruimtes kunnen bevestiging, verbondenheid en gemeenschap bieden, maar ze kunnen gebruikers ook blootstellen aan transfobie en intimidatie. Voor non-binaire jongeren onderstreept dit spanningsveld tussen verbondenheid en kwetsbaarheid het belang van inclusief moderatiebeleid, zichtbare vertegenwoordiging en veilige online en offline omgevingen waar genderdiverse identiteiten worden erkend en gerespecteerd.

Queer

De term 'queer' heeft betrekking op personen van wie de genderidentiteit of seksuele geaardheid niet past in de traditionele, binaire of heteronormatieve categorieën. Het wordt vaak gebruikt als een overkoepelende term voor allerlei niet-heteroseksuele en niet-cisgender identiteiten (Goldberg et al., 2019). Hoewel de term inmiddels voor trots en inclusiviteit staat, blijft de betekenis ervan fluïde en afhankelijk van de context, vormgegeven door persoonlijke interpretatie en het culturele discours.

Er is nog niet veel onderzoek gedaan naar de ervaringen van queer jongeren met online seksuele uitbuiting. Uit het bestaande onderzoek blijkt vooral dat ze vaker het doelwit zijn van online pesterijen, trollen en discriminatie (Lingel, 2021). Met dit onderzoek vullen we die kennis aan door specifiek te kijken naar hoe queer adolescenten in Nederland veiligheid, zelfexpressie en risico's ervaren in digitale omgevingen.

De queer respondenten, die 9% van de onderzoeksgroep uitmaken, vallen op door hun specifieke online patronen in vergelijking met andere groepen. Ze voelen zich veiliger op sociale media, maar minder veilig op online forums, waar anonimiteit en niet-gemodereerde interacties de blootstelling aan haat of vijandigheid kunnen vergroten. Ondanks dat queer respondenten relatief vaker aangeven zich veilig te voelen, worden zij ook het meest emotioneel geraakt door negatief nieuws of haatzaaiende taal online. Dit laat de psychologische tol zien van voortdurende blootstelling aan discriminerende content.

Wat online gedrag betreft, gebruiken de queer deelnemers, net als de homoseksuele respondenten, minder vaak Snapchat, maar nemen ze vaker deel aan discussies over politiek, sociale kwesties en activisme, wat wijst op een sterke gerichtheid op belangenbehartiging en maatschappelijke participatie. Ze gaven echter ook aan minder steun te krijgen van ouders of verzorgers, waaruit kan worden afgeleid dat er mogelijk een gebrek is aan offline bescherming en emotionele veiligheid. Sommige respondenten lieten weten, overeenkomend met breder onderzoek, dat ze secundaire of anonieme accounts gebruiken om hun online activiteiten privé te houden voor familieleden, vooral wanneer hun identiteit thuis niet volledig wordt geaccepteerd (Gohairan et al., 2023).

Op de vraag hoe online ruimtes veiliger kunnen worden gemaakt, benadrukten queer deelnemers het belang van duidelijke platformregels tegen haatzaaiende taal en seksuele uitbuiting. Dit komt overeen met internationale onderzoeken die aantonen dat LHBTQIA+-jongeren relatief meer gebruikmaken van veiligheidsfuncties, zoals de opties om te blokkeren en te rapporteren (Gohairan et al., 2023). Wat betreft deelname aan onderzoek gaven queer adolescenten aan dat flexibele en vertrouwelijke communicatievormen, zoals interviews via video, telefoon of schriftelijke antwoordmogelijkheden, ervoor zorgen dat ze zich veiliger voelen om hun ervaringen te delen.

Al met al laten de ervaringen van queer adolescenten zien hoe complex online participatie is voor jongeren van wie de identiteit niet in een hokje te plaatsen is. Hoewel digitale omgevingen bevestiging, verbinding en een politieke stem kunnen bieden, kunnen ze ook leiden tot meer blootstelling aan haat en emotioneel leed en isolement versterken, zeker als de steun in de offline omgeving tekortschiet. Om ervoor te zorgen dat queer jongeren online zowel vertegenwoordigd als beschermd worden, is het belangrijk om de diversiteit binnen hun ervaringen te erkennen en digitale omgevingen te creëren waar verschillen met respect worden behandeld, en niet tot risico's leiden.

Opvattingen van ouders: kansen, risico's en dialoog

Ouders zien over het algemeen zowel de voordelen als de risico's van het online actief zijn van hun kinderen. Een meerderheid (58%) zegt dat het internet hun kind helpt om contact te leggen met andere jongeren die zich identificeren als LHBTQIA+ of met gemeenschappen. Dit benadrukt het belang van digitale omgevingen als plekken van verbondenheid en bevestiging. Nog eens 42% noemde de toegang tot bevestigende informatie en hulpbronnen als een belangrijk voordeel, en 37% hechtte waarde aan de mogelijkheden voor creativiteit en zelfexpressie met betrekking tot de identiteit van hun kind.

Er zijn duidelijke regionale patronen zichtbaar: ouders in Noord-Holland en Utrecht zijn eerder geneigd online omgevingen positief te zien, daarbij wijzend op representatie en de toegang tot inclusieve content. In andere provincies, vooral in de meer landelijke gebieden van Nederland, maken ouders zich meer zorgen over de risico's. De opvattingen verschillen ook afhankelijk van de identiteit van het kind. Ouders van biseksuele en non-binaire kinderen benadrukken vooral de rol van het internet bij het bieden van ondersteunende gemeenschappen, terwijl ouders van lesbische kinderen sceptischer zijn over online veiligheid, vooral met betrekking tot anonimiteit en blootstelling aan schadelijke content.

Tegelijkertijd gaven ouders aan zich grote zorgen te maken over de risico's die kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ online lopen. De helft (50%) noemde pesten of intimidatie als een groot probleem, terwijl 47% wees op haatzaaiende taal en discriminerende content. Bijna een derde (29%) noemde ongewenste seksuele berichten of avances, 28% gaf aan moeite te hebben met het herkennen van betrouwbare online gemeenschappen en 27% noemde de druk op kinderen om persoonlijke of intieme informatie te delen. Deze patronen komen overeen met wereldwijde bevindingen dat jongeren die zich identificeren als LHBTQIA+ onevenredig vaak het doelwit zijn van cyberpesten, online intimidatie en seksueel getinte berichten, als gevolg van stigmatisering en vooroordelen (Fisher et al., 2024).

De opvattingen van ouders over de risico's van online seksuele uitbuiting lopen sterk uiteen. Bijna de helft (45%) denkt dat het risico voor hun kind laag is, terwijl 31% het als gemiddeld ziet. Ruim dertig procent (31%) van de ouders gaf aan te denken dat hun kind aan wat hogere risico's blootstond dan leeftijdsgenoten, waarbij ze vaak angst noemden voor grooming of gedwongen handelingen door misleidende romantische of emotionele avances.

Ondanks dat ze de risico's erkenden, zagen ouders **open communicatie en vertrouwen als de belangrijkste beschermende factoren**. De meerderheid gaf aan bereid te zijn om over online veiligheid te praten en advies te geven, maar velen gaven toe onzeker te zijn over het bespreken van onderwerpen rond online seksualiteit. Eén ouder vertelde dat ze haar jonge zoon, die zich identificeert als homoseksueel, adviseert om voorzichtig te zijn met wat hij online deelt: *“Praat niet over religie. Praat niet over je geaardheid (...) en praat ook niet over wat je verdient, want dat zijn nog steeds de drie dingen waar het vaakst onenigheid over ontstaat, om het zo maar te zeggen. Of waar het meeste leed wordt veroorzaakt.”*⁶ Dit besef van ouders gecombineerd met hun onzekerheid benadrukt de behoefte aan toegankelijke, inclusieve informatiebronnen waarmee ouders gesprekken over identiteit, toestemming en veiligheid in digitale contexten kunnen voeren.

Dit raakt aan een observatie over de onderzoeksgroep die de resultaten zou kunnen beïnvloeden. Voor het survey-onderzoek wierven we specifiek ouders met een kind dat zich identificeert als LHBTQIA+. Dat betekent dat deze ouders al wisten dat hun kind zich identificeert als LHBTQIA+. Hierdoor is open communicatie en vertrouwen wellicht gemakkelijker, omdat de gender- of

6. Moeder van een jongen die zich identificeert als homoseksueel

seksuele identiteit van het kind bekend is. Dit is niet noodzakelijkerwijs representatief voor de bredere bevolking. In de interviews met de kinderen gaven verschillende deelnemers aan dat ze aarzelden om met hun ouders te praten of toestemming van hun ouders te vragen voor het interview, en sommigen waren nog niet uit de kast gekomen bij hun ouders. Dit geeft aan dat open communicatie tussen ouders en kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ niet altijd de norm is. Een andere observatie is dat, terwijl de onderzoeksgroep van kinderen acht verschillende LHBTQIA+-subgroepen vertegenwoordigde, de ouders aangaven dat de kinderen tot vijf subgroepen behoorden. Dit verschil wijst erop dat ouders zich er mogelijk minder bewust van zijn wanneer hun kinderen zich identificeren met minder zichtbare of minder bekende subgroepen van de LHBTQIA+-gemeenschap.

Kader C: Vergelijking tussen ouders met een kind dat zich identificeert als LHBTQIA+ en ouders uit de algemene populatie - OSEC

Alle ouders uitten hun bezorgdheid over online risico's, waaronder online seksuele uitbuiting en misbruik, al beschreven ouders met een kind dat zich identificeert als LHBTQIA meer kwetsbaarheden die specifiek verband houden met identiteit.

Opvallend is dat 11% van de ouders van kinderen uit de algemene populatie aangaf dat hun kind bezorgdheid had geuit over online seksuele uitbuiting en misbruik. Voor de ouders met een kind dat zich identificeert als LHBTQIA+ lag dit percentage een stuk hoger, namelijk 27%. Dit laat zien dat jongeren die zich identificeren als LHBTQIA+ kwetsbaarder zijn voor OSEC, zoals ook blijkt uit ander onderzoek waarin wordt gesteld dat LHBTQIA+-jongeren online vaak worden benaderd door volwassenen die misbruik maken van hun zoektocht naar acceptatie of naar een gemeenschap (ECPAT International, 2021).

Daarnaast gaven ouders van de algemene populatie aan meer zelfverzekerd te zijn bij het bespreken van zorgen over OSEC: 86% van de ouders die te maken hadden gehad met een kind die dit uitte, wist hoe ze hiermee om moesten gaan. De ouders van een kind dat zich identificeert als LHBTQIA+ gaven aan dat ze niet zeker wisten hoe ze kwesties met betrekking tot seksualiteit moesten bespreken.

Online voordelen, risico's en beschermende factoren

Online activiteiten: kansen en mogelijkheden voor ondersteuning

Voor kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ bieden online omgevingen belangrijke kansen voor het verkennen van hun identiteit, voor zelfexpressie en het contact leggen met anderen in een gemeenschap. Dit is vooral belangrijk als steun in de offline wereld beperkt of onveilig is. Zoals één deelnemer het omschreef: *"De sfeer is soms vervelend, maar het is ook fijn dat je van alles kunt opzoeken of een gemeenschap kunt vinden..."*⁷ Deze uitspraak illustreert de dubbelheid van het internet: de online omgeving kan onaangenaam zijn, maar biedt ook mogelijkheden om informatie te vinden en aansluiting te vinden bij een gemeenschap.

In dit onderzoek gaf 36% van de respondenten aan zich in de online wereld vrijer te kunnen uiten, en 34% zei het internet te gebruiken om meer te weten te komen over verschillende identiteiten

7. Jongen wie zich identificeert als biseksueel, 14 jaar oud

of om advies te vragen. Deze patronen komen overeen met Europees onderzoek waaruit blijkt dat jongeren die zich identificeren als LHBTQIA+ sterk leunen op digitale gemeenschappen wanneer offline omgevingen onveilig of niet-bevestigend aanvoelen (Martin-Storey et al., 2022). Uit gegevens uit Nepal komt dezelfde trend naar voren: veel LHBTQIA+-adolescenten zeiden dat online omgevingen de enige plekken waren waar ze hun gender of seksualiteit veilig konden ontdekken, en merkten op dat ze zich online vaak ‘veiliger’ voelden dan in persoonlijke (‘face-to-face’) contacten (Terre des Hommes Nepal, 2023). Ook LHBTQIA+-kinderen in de Filipijnen beschreven online gemeenschappen als essentieel voor het gevoel van verbondenheid en emotionele steun, vooral wanneer de toegang tot te vertrouwen volwassenen of leeftijdsgenoten offline werd beperkt door stigmatisering (Terre des Hommes Nederland, 2025).

Online participatie is dus geen overbodige luxe. Het is betekenisvol en vaak noodzakelijk. Het belang hiervan inzien is cruciaal om te kunnen begrijpen waarom kinderen beschermende en inclusieve systemen, zowel informele als formele, nodig hebben die ervoor zorgen dat deze digitale omgevingen versterkend zijn in plaats van risicovol.

Blootstelling aan identiteitsgerelateerde haat: de prijs van zichtbaarheid

Dezelfde digitale ruimtes die verbinding mogelijk maken, kunnen er ook voor zorgen dat kinderen leed wordt aangedaan. 34% van de respondenten gaf aan **gepest te zijn of nare berichten te hebben ontvangen die verband hielden met hun identiteit**. 31% zei dat de blootstelling aan **haatdragende of negatieve berichten hen verdrietig of angstig maakte**. Wereldwijd blijkt steeds weer dat jongeren die zich identificeren als LHBTQIA+ onevenredig veel online vijandigheid ondervinden, waaronder cyberpesten, uitsluiting en haatzaaiende taal (Fisher et al., 2024; Evelyn et al., 2022; Gámez-Guadix & Incera, 2021). Deze bevindingen laten een belangrijke paradox zien: kinderen hebben steun nodig, niet omdat online ruimtes per definitie schadelijk zijn, maar omdat de risico's dicht bij de voordelen liggen. Zelfs als online participatie empowerment en aansluiting bij een gemeenschap biedt, kan het een emotionele tol eisen.

Naast de blootstelling aan pesterijen en haat, zei bijna de helft van de respondenten (47%) dat ze weleens gehoord hadden van of betrokken waren geweest bij situaties die onder de definitie van OSEC vallen, zoals ongewenst seksueel contact, druk om beelden te delen, of blootstelling aan seksueel getinte content. Een van de geïnterviewde kinderen weidde uit over het gevoel van kwetsbaarheid dat dit met zich meebrengt: *“je kunt je echt heel alleen voelen en je kunt je heel anders voelen en dan ga je het toch online opzoeken. Dat maakt je heel erg kwetsbaar en je maakt het in feite nog makkelijker voor mensen om online misbruik van je te maken of je uit te buiten.”*⁸ Dit laat zien dat kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ en online op zoek zijn naar verbondenheid, zich bewust zijn van hun kwetsbaarheid. Het gevoel van isolatie kan ervoor zorgen dat ze digitale gemeenschappen bezoeken die bevestiging en verbondenheid bieden, maar hen ook kunnen blootstellen aan risico's.

Uit eerder onderzoek blijkt dat gemarginaliseerde jongeren, waaronder kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+, vaker te maken krijgen met doelgerichte **grooming en andere vormen van online uitbuiting**. Het gevoel van isolatie zorgt ervoor dat ze actief zijn in digitale gemeenschappen die bevestiging en verbondenheid bieden, maar deze plekken kunnen ook de kans op misbruik vergroten (Craig & McInroy, 2014; Byron et al., 2019). Nepalese LHBTQIA+-jongeren beschreven soortgelijke risico's: velen werden herhaaldelijk lastiggevallen, gedoot of ontvingen ongewenste seksuele berichten op meerdere platforms, waarbij datingapps en chatplatforms werden genoemd als veelvoorkomende toegangspoorten voor grooming (Terre des Hommes Nepal, 2023).

Uit gesprekken met verschillende betrokkenen bleek dat kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ vooral online kwetsbaar zijn door sociale uitsluiting, stigmatisering en het gebrek aan

8. Meisje wie zich identificeert als biseksueel, 17 jaar oud

veilige online steun. Zij zoeken digitale ruimtes op om hun identiteit te verkennen en verbinding te zoeken. Eén persoon benadrukte dat deze online omgevingen zowel een toevluchtsoord als een bron van risico's kunnen zijn: *"Ze kunnen er makkelijker mensen vinden met wie ze zich identificeren, wat vaak lastiger is in een fysieke setting. Het is ook een manier om een veilige plek te hebben waar ze gewoon zichzelf kunnen zijn. Daar staat tegenover dat er ook onderzoek is gedaan dat de schaduwzijde van deze online contexten, die tot misbruik kunnen leiden, laat zien. Je weet immers nooit wie er aan de andere kant zit."*⁹

Een groot risico voor LHBTQIA+-kinderen in de context van OSEC is de angst dat hun seksuele oriëntatie of genderidentiteit bekend wordt gemaakt zonder dat ze dat willen. Verschillende geïnterviewden merkten op dat het nog niet uit de kast zijn, of het niet willen dat anderen, inclusief ouders, het weten, je vatbaarder kan maken voor druk of chantage. Deskundigen beschreven de risico's van *"ongewild online uit de kast geduwd worden"*¹⁰ en bedreigingen zoals *"als iemand erachter komt dat je queer bent... zullen ze dreigen dat te onthullen"*.¹¹ Zoals een deskundige samenvatte, kan de angst dat *"mensen achter je seksuele identiteit komen, waarover je nog niet met je ouders wilt praten"* worden misbruikt, onder meer door foto's te eisen of om gunsten te vragen *"onder het mom van: anders maak ik je seksuele identiteit openbaar"*.¹²

Ondersteunende systemen en beschermende factoren: hoe help je kinderen met situaties om te gaan of hulp te zoeken

Communicatie en vertrouwen binnen het gezin

Het **praten met ouders** komt naar voren als een belangrijke beschermende factor. De meeste ouders gaven aan regelmatig over online veiligheid in het algemeen te praten, waarbij 41% dit maandelijks doet en 30% wekelijks. Gesprekken over seksuele uitbuiting, toestemming of identiteit komen minder vaak voor: slechts 34% heeft hier om de paar maanden een gesprek over en 27% voert zo'n gesprek wekelijks. Meer dan de helft van de ouders moedigt hun kinderen aan om vervelende online ervaringen te melden, en 45% voert regelmatig open gesprekken over online veiligheid.

Het vertrouwen van ouders in zichzelf met betrekking tot het voorkomen van OSEC is matig: 43% beschreef zichzelf als *"een beetje zelfverzekerd"* en 37% als *"zeer zelfverzekerd"* in het voorkomen van online seksuele uitbuiting van hun kind. Ouders van biseksuele en non-binaire kinderen voerden meer gesprekken over veilige online participatie, terwijl ouders van lesbische en trans kinderen dit minder deden. Velen gaven aan behoefte te hebben aan meer inclusieve, praktische adviezen. 36% vroeg om materiaal dat is afgestemd op kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ en om voorbeelden van leeftijdsgeschiede, genderresponsieve taal.

Kinderen bevestigden deze bevindingen grotendeels: 62% gaf aan met hun ouders of verzorgers te kunnen praten over online problemen. De steun die kinderen van ouders krijgen is in het algemeen groot, met een gemiddelde score van 8,3 op een schaal van 10, hoewel er verschillen blijven bestaan op basis van identiteit. Biseksuele kinderen gaven aan het meest open te communiceren, terwijl queer deelnemers het minst vaak sterke steun van hun ouders ervoeren.

9. Educatie- en seksualiteitsexpert

10. Expert van een Online Kindermisbruik Bureau

11. Expert op het gebied van gendergerelateerd geweld

12. Expert van een Online Kindermisbruik Bureau

Kader D: Vergelijking tussen ouders met een kind dat zich identificeert als LHBTQIA+ en ouders uit de algemene populatie - Zelfverzekerdheid en open communicatie

In vergelijking met ouders uit de algemene populatie, gaven ouders van kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ aan **vaak gesprekken te voeren** over algemene online veiligheid, maar ze voelden zich **minder zeker** en pakten dit **minder consequent** aan wanneer de gesprekken identiteit, toestemming of seksuele uitbuiting betroffen. Waar ouders uit de algemene populatie hun kennis als hoog beoordelen (gemiddeld **8.55/10**) en zich bewust zijn van de online activiteiten van hun kinderen (**91%** zei zich hier enigszins of volledig bewust van te zijn), blijken ouders van LHBTQIA+-kinderen voorzichtiger te zijn: slechts **37%** gaf aan zich 'zeer zeker' te voelen over het kunnen voorkomen van OSEC, en gesprekken over identiteit komen veel minder vaak voor, met slechts **34%** die om de paar maanden onderwerpen als toestemming of uitbuiting bespreekt.

De perspectieven van de kinderen laten een opvallend verschil zien. Ouders uit de algemene populatie dachten dat de communicatie relatief open was (**62%** dacht dat het voor hun kind redelijk of heel makkelijk was om met hen te praten), maar de meningen van de kinderen sloten daar niet bij aan: slechts **15%** van de geïnterviewde kinderen gaf aan het makkelijk te vinden, terwijl de meeste kinderen er neutraal over waren. LHBTQIA+-kinderen gaven aan meer openheid te voelen: **62%** zei dat ze met hun ouders over online problemen kunnen praten en gaf de steun van hun ouders een gemiddelde score van **8.3/10**.

Vrienden, leeftijdsgenoten en informele netwerken

Informele netwerken van vrienden en leeftijdsgenoten bieden een tweede laag van bescherming. 66% van de kinderen gaf aan op **vrienden te vertrouwen voor steun en zich vaak eerst tot leeftijdsgenoten of online gemeenschappen te wenden in plaats van tot volwassenen**, vooral als ze bang zijn voor oordelen of afwijzing. Dit patroon is goed gedocumenteerd: jongeren die zich identificeren als LHBTQIA+ vertrouwen vaak op leeftijdsgenoten voor bevestiging, verkenning van hun identiteit en coping (Craig & McInroy, 2014; McDermott et al., 2013). Online gemeenschappen van leeftijdsgenoten kunnen cruciale vormen van solidariteit en emotionele steun bieden (Byron et al., 2016), vooral wanneer offline omgevingen onveilig of niet ondersteunend aanvoelen. Desondanks gaf een op de vier kinderen aan te aarzelen om openlijk contact te zoeken met leeftijdsgenoten die dezelfde identiteit hebben, waaruit blijkt dat ze zich nog steeds zorgen maken over blootstelling aan haat, stigmatisering en vervelende sociale gevolgen. Uit onderzoek blijkt dat angst voor outing, veroordeling door leeftijdsgenoten en sociale uitsluiting belangrijke belemmeringen blijven voor het zoeken van hulp onder jongeren die zich identificeren als LHBTQIA+, zelfs binnen netwerken die op het eerste gezicht ondersteunend lijken (Hill et al., 2021; Fish et al., 2020).

Scholen: bewakers van veiligheid en inclusie

Scholen kwamen in het onderzoek naar voren als de meest gebruikelijke plek om hulp te zoeken: 58% van de kinderen gaf aan dat zij een **leerkracht of een andere volwassene op school zouden benaderen als er online iets misgaat**. Leerkrachten vervullen daarmee een sleutelrol als brug tussen de online ervaringen van kinderen en de bredere omgeving die veiligheid kan bieden. Veel ouders bevestigden deze verwachting: 34% wil dat scholen veel aandacht besteden aan het lesgeven in online veiligheid, en 28% wil advies bij het herkennen van signalen van onveiligheid of misbruik. Gezinnen rekenen dus vaak op scholen om hiaten in kennis of taalgebruik rond identiteit en online risico's op te vullen.

Tegelijkertijd laten de ervaringen van kinderen zien dat **de ondersteuning op school wisselt**. Sommige van de kinderen vertelden over leerkrachten die makkelijk te benaderen zijn, goed geïnformeerd en respectvol omgaan met verschillende identiteiten; anderen noemden situaties waarin leerkrachten gesprekken over gender en seksualiteit vermeden of er ongemakkelijk op reageerden. Deze wisselende ervaringen doen er toe, want als kinderen verwachten dat ze veroordeeld worden, vooral over hun identiteit, zijn ze minder geneigd om te praten over hun ervaringen met cyberpesten, haatzaaiende taal of seksuele uitbuiting.

Onderzoek in andere Europese landen laat soortgelijke patronen zien: veel scholen hebben geen duidelijk beleid of vinden het 'te gevoelig' liggen om iets te doen aan online wangedrag dat gericht is tegen de identiteit van personen (McBride et al., 2021). Als de school geen duidelijke regels heeft, hangt ondersteuning af van hoe behulpzaam leerkrachten zijn. Dat leidt tot grote verschillen in de toegang van kinderen tot hulp. Gegevens uit de Filipijnen laten soortgelijke patronen zien: hoewel scholen een veelvoorkomende plek zijn om voorvallen te melden, hebben veel scholen geen procedures die gericht zijn op gender of trauma's. LHBTQIA+-kinderen hebben hierdoor geen zekerheid of leraren behulpzaam of oordelend zullen reageren (Terre des Hommes Nederland, 2025).

Professionals en jeugdhulpverlening: hiaten in kennis en paraatheid

Organisaties voor kinderen, maatschappelijk werkers, hulplijnen en de jeugdhulpverlening zijn een onmisbare vorm van steun. De betrokkenen in dit onderzoek beschreven echter steeds weer hiaten in de professionele deskundigheid. Eén betrokkene gaf aan dat zelfs als hulp beschikbaar is, kinderen deze in de praktijk niet als veilig ervaren. Dit komt vooral doordat professionals niet goed zijn getraind in genderdiverse woordenschat, taal gebruiken die niet bevestigend is, of meldingen benaderen vanuit een heteronormatief perspectief. Anderen wezen op culturele of institutionele normen die identiteit als perifere of 'volwassen' onderwerpen benaderen, waardoor het moeilijk is om er openlijk over te praten.

Deze structurele problemen hebben serieuze gevolgen: kinderen melden niet alles, wachten met hulp zoeken of vertrouwen alleen op hun vrienden. Uit wereldwijd onderzoek blijkt ook dat professionals vaak alleen gericht zijn op algemene online veiligheid, zonder identiteitsgevoelige benaderingen te integreren. Daardoor krijgen jongeren die zich identificeren als LHBTQIA+ geen hulp die is afgestemd op hun ervaringen (Byron et al., 2019).

Ook bij ouders zien we deze hiaten. Hoewel velen zeiden hun kinderen te willen steunen, gaven ze ook aan onzeker te zijn over hoe ze signalen van ontredde dingen moeten interpreteren of hoe te reageren als hun kind blootgesteld wordt aan pestgedrag op basis van hun identiteit of aan OSEC. Verschillende ouders vroegen expliciet om training, informatiemateriaal en hulp voor inclusieve communicatie. Dit laat nogmaals zien dat professionele voorzieningen essentieel zijn om de zelfverzekerdheid en de bekwaamheid van volwassenen te vergroten.

Platforms en digitale omgevingen: tools, moderatie en structurele beperkingen

Digitale platforms vormen een derde laag van bescherming, maar kinderen beschreven deze **digitale omgevingen als inconsistent wat betreft veiligheid, reactiesnelheid en relevantie voor hun identiteit**. 32% gaf aan behoefte te hebben aan betere tools voor melden en blokkeren en uitte frustratie over systemen die traag, ingewikkeld of ineffectief aanvoelen. 31% wil meer informatie die specifiek is afgestemd op LHBTQIA+-jongeren, waaronder aanwijzingen voor veilig navigeren in online ruimtes, wat te doen als je wordt lastiggevallen en het herkennen van grooming en manipulatie. Veel kinderen gaven aan dat de veiligheidsinformatie van platforms gericht is op een algemeen publiek en geen rekening houdt met de specifieke risico's waarmee jongeren die verschillende identiteiten verkennen of uiten, te maken hebben. Ouders bevestigden deze behoeften: 36% wil LHBTQIA+-gerichte informatie die ze met hun kinderen kunnen delen

en 29% wil duidelijkere tips voor het herkennen van risico's die vooral genderdiverse jongeren of jongeren die tot een seksuele minderheid behoren treffen.

Daarnaast vindt 47% van de kinderen dat er strengere straffen moeten komen voor online pesten en uitbuiting, zoals snellere accountblokkering, strengere identiteitscontrole voor volwassenen die contact zoeken met minderjarigen, en duidelijkere procedures voor het melden van seksueel expliciete inhoud. Deze oproepen tot verandering wijzen erop dat beseft wordt dat platforms een cruciale, sturende rol hebben bij het creëren van een omgeving die zowel voor empowerment kan zorgen als mensen kan beschadigen.

Systeemniveau

Uit de bevindingen van dit onderzoek op systeemniveau blijkt dat structurele tekortkomingen in de Nederlandse kinderbescherming en digitale veiligheid de online risico's voor kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ vergroten. Uit de ervaringen van kinderen blijkt dat de bescherming niet in alle instellingen hetzelfde is, en dat ondersteuning vaak meer afhangt van hoe goed geïnformeerd, zelfverzekerd en open individuele volwassenen zijn dan van duidelijk, inclusief beleid. Veel kinderen gaan er vanuit dat als ze hulp zoeken ze te maken krijgen met vooroordelen, onbegrip of ongewenste openbaarmaking, met name op het gebied van identiteitsgerelateerde haat of seksuele uitbuiting. Zoals één betrokkene uitlegde: *"Ik kan me voorstellen dat als je op een gegeven moment in een situatie van misbruik terechtkomt, online of offline, en je dat als LHBTI-jongere meemaakt, het nóg moeilijker is om hulp te vragen of naar iemand toe te gaan om de situatie uit te leggen, omdat je dan meteen iets over je seksuele geaardheid en voorkeuren prijsgeeft. Dat is vaak iets wat ze geheim willen houden. Dus lopen ze er nog sneller alleen mee rond."*¹³

Een belangrijke onderliggende oorzaak van deze kwetsbaarheid is het hardnekkige voortbestaan van rigide gendernormen en heteronormatieve verwachtingen. Kinderen die niet voldoen aan conventionele ideeën over mannelijkheid en vrouwelijkheid (in hoe ze eruitzien, zich gedragen of zich online uiten) kunnen met discriminatie te maken krijgen wanneer ze seksueel misbruik of uitbuiting melden (Bardwell et al., 2025). Voor veel kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ leidt dit tot angst om misstanden te melden. Ze zijn bang dat hun identiteit de focus wordt, in plaats van hun veiligheid.

Het bovenstaande wordt ondersteund door gegevens uit internationaal onderzoek. In de Filipijnen zei 78% van de kinderen dat schaamte en angst om geout te worden hen ervan weerhielden om online wangedrag te melden, en dit gold vooral voor degenen wier genderexpressie niet overeenkomt met de lokale normen (Terre des Hommes Nederland, 2025). Nepalese LHBTIQ+-adolescenten vertelden ook dat stigmatisering in verband met gender-non-conformiteit hen ervan weerhield om hulp te zoeken en ertoe bijdroeg dat ze steeds weer het slachtoffer werden van online wangedrag (Terre des Hommes Nederland, 2023). Hoewel de Nederlandse context anders is, sluiten deze bevindingen aan bij het belangrijkste patroon dat uit dit onderzoek naar voren komt: gendernormen hebben direct invloed op of kinderen zich veilig genoeg voelen om hulp te zoeken.

Zonder beleid dat is afgestemd op genderidentiteit en zonder goed opgeleide en kundige professionals en digitale systemen die rekening houden met de specifieke risico's voor genderdiverse kinderen, blijven online omgevingen onvoldoende bescherming bieden. Om ervoor te zorgen dat alle kinderen de digitale wereld veilig kunnen betreden, moeten we de structurele beschermingsmechanismen verbeteren en iets doen aan de gendernormen, die immers bepalend zijn voor de hulpvraag van kinderen.

13. Gender- en seksualiteitsexpert

Conclusie

Conclusie:

Risico's en bescherming voor kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+.

Dit onderzoek laat zien hoe complex de digitale wereld is voor jongeren in Nederland die zich identificeren als LHBTQIA+, en dat online omgevingen tegelijkertijd bevestigend en beschadigend kunnen zijn. Hoewel veel deelnemers het internet beschrijven als een belangrijke plek voor verbinding, voor het verkennen van hun identiteit en voor steun, blijkt ook uit hun ervaringen dat er nog steeds ongelijkheid is door stigmatisering, uitsluiting en structurele discriminatie.

De gevoelens van online veiligheid blijken niet voor alle groepen hetzelfde te zijn. Lesbische, transgender en non-binaire deelnemers voelen zich vaak minder veilig en hebben meer last van haatdragende of discriminerende inhoud, terwijl homoseksuele respondenten doorgaans meer aansluiting vinden bij online gemeenschappen en online meer informatie vinden. Biseksuele deelnemers, de grootste groep in dit onderzoek, gaven aan online minder vertegenwoordigd te zijn en minder relevante online informatie te vinden. Dit weerspiegelt de bredere tendens van bi-onzichtbaarheid. Uit deze verschillen blijkt dat online risico's en kansen sterk worden gekenmerkt door een combinatie van identiteitskenmerken, sociale acceptatie en toegang tot ondersteuning.

Op **individueel niveau** blijken het ontdekken van de eigen identiteit en het online actief zijn cruciaal te zijn voor zelfinzicht en het gevoel van verbondenheid. Maar diezelfde vertegenwoordiging die verbinding bevordert, betekent ook meer blootstelling aan pesterijen en ongewenst contact, met emotionele problemen als gevolg. Deze spanning tussen empowerment en kwetsbaarheid onderstreept hoe belangrijk het is dat we de eigen regie van jongeren vooropstellen en tegelijkertijd iets doen aan de risico's waar LHBTQIA+-jongeren aan blootgesteld worden.

Het **techno-subsysteem** gaat over de digitale architectuur die de dagelijkse interacties van kinderen met technologie beïnvloedt. Voor jongeren die zich identificeren als LHBTQIA+ kunnen algoritmen, ontwerpfuncties en platformbeleid zowel schadelijk zijn als voor bescherming zorgen. Aanbevelingssystemen die het online actief zijn prioriteren boven welzijn, stellen kinderen vaak bloot aan haatdragende content of ongewenste contacten. Privacy-instellingen en tools voor het melden van onveiligheid verschillen van platform tot platform. Tegelijkertijd kunnen online forums, gemodereerde gemeenschappen en bevestigende digitale content een gevoel van verbondenheid en veerkracht bevorderen. Het ontwerp van digitale platforms speelt dus een belangrijke rol bij het bieden van bescherming en het stimuleren van participatie. Door het inbouwen van principes als child safety by design, zoals slimme standaard privacy-instellingen, transparante meldingsprocedures en inclusieve moderatie, kan het techno-subsysteem veranderen van een risicovolle omgeving in een omgeving die voor empowerment zorgt.

Binnen het **microsysteem** spelen familie, leeftijdsgenoten en school een belangrijke beschermende rol. Open communicatie tussen kinderen en ouders blijkt een van de sterkste beschermende factoren te zijn, hoewel veel ouders aangaven niet goed te weten hoe ze seksualiteit, identiteit en online uitbuiting moeten bespreken. Kinderen vertrouwen vaak op leeftijdsgenoten en online gemeenschappen voor advies en emotionele steun, vooral wanneer ze bang zijn om door volwassenen verkeerd begrepen te worden. Scholen werden vaak genoemd als potentiële veilige plekken, maar er werd gezegd dat ze niet over het inclusieve materiaal of de begeleiding beschikken die nodig is om digitale veiligheid voor LHBTQIA+-ers goed te waarborgen.

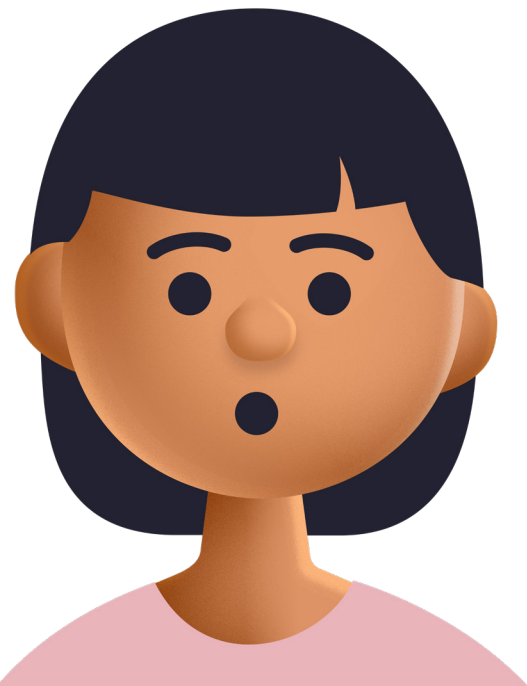

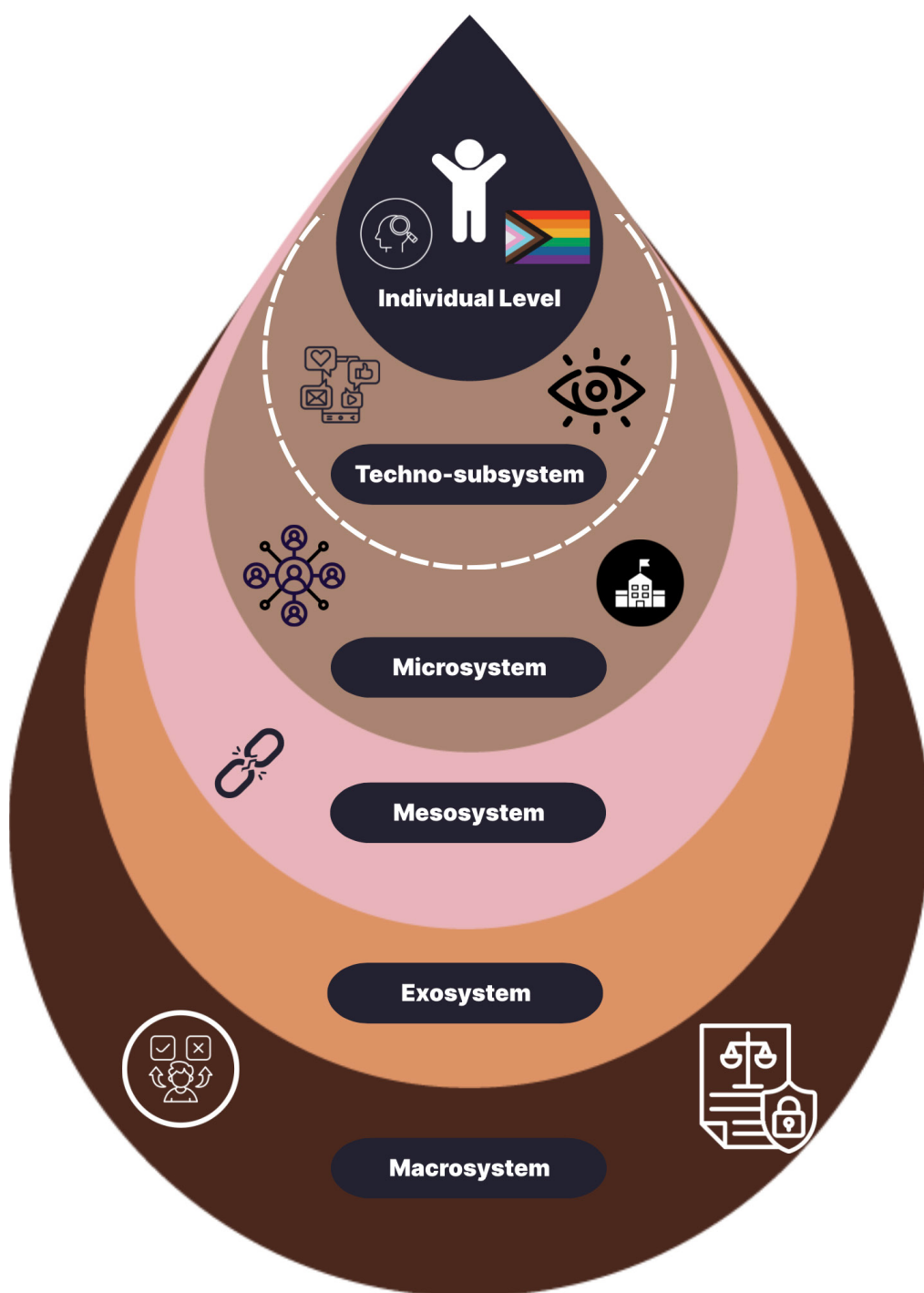
Op het niveau van het **mesosysteem** kan een beperkte samenwerking tussen gezinnen, leerkrachten en systemen voor kindbescherming leiden tot tekortkomingen op het gebied van preventie en respons. Inclusief digitaal onderwijs, training van personeel en toegankelijke doorverwijzingsmechanismen zijn essentieel om ervoor te zorgen dat kinderen zich gesteund voelen wanneer er online iets misgaat.

Het **macrosysteem** tot slot, dat onder andere bestaat uit maatschappelijke opvattingen, wetgeving en digitaal beheer, blijft van invloed op het gevoel van veiligheid van LHBTQIA+-jongeren. Ondanks vooruitstrevende wetgeving blijven stigmatisering en online haat wijdverbreid. Dat maakt LHBTQIA+-jongeren bang om zichzelf te laten zien en om juridische stappen te zetten. Binnen het beleid en platformbeheer moet er daarom op nationaal en EU-niveau prioriteit worden gegeven aan inclusieve vertegenwoordiging, strengere moderatie van online haat en expliciete beschermingsmechanismen voor jongeren die zich identificeren als LHBTQIA+.

We kunnen uit de bevindingen concluderen dat veiligheid voor kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ niet alleen gaat om bescherming tegen risico's, maar ook om het **creëren van een bevestigende omgeving**, zowel online als offline, waar ze zich vrij kunnen uiten, zonder angst steun kunnen zoeken en betekenisvolle contacten kunnen leggen. De kinderen in het onderzoek lieten een opmerkelijke veerkracht zien. Veel kinderen vertelden over creatieve manieren om met problemen om te gaan, zoals blokkeren, melden, van platform wisselen of zich aansluiten bij ondersteunende gemeenschappen, die hen hielpen om te gaan met vijandige of buitensluitende online omgevingen. Deze sterke punten bestaan naast hardnekkige structurele belemmeringen. Om ervoor te zorgen dat kinderen hun beschermende strategieën volledig kunnen benutten, zijn systemen nodig die hun inspanningen versterken in plaats van ondermijnen. Door thuis, op school, in de gemeenschap en op digitale platforms bevestigende omgevingen te bieden, kunnen jongeren die zich identificeren als LHBTQIA+ zich vrij uitdrukken, veilig hun identiteit ontdekken en hulp zoeken zonder bang te zijn om beoordeeld te worden of blootgesteld te worden aan haat en ander wangedrag. Het versterken van meerlaagse beschermende systemen waarin gezinnen, scholen, leeftijdsgenoten en platformbeheer zijn geïntegreerd, is daarom van essentieel belang. Door structurele bescherming te combineren met erkenning van de eigen regie, veerkracht en zelfgekozen strategieën van kinderen, kunnen de betrokken partijen ervoor zorgen dat alle kinderen, ongeacht hun seksuele geaardheid, genderidentiteit of -expressie, het internet ervaren als een plek van veiligheid, inclusie, verbondenheid en ondersteuning.

Afbeelding 1. Risico's en beschermende factoren voor kinderen die zich identificeren als LHBQIA+ in Nederland in het sociaal-ecologische model

Kader C: Belangrijkste aanbevelingen voor veiligere en inclusievere digitale omgevingen

VOOR GEZINNEN EN VERZORGERS

- Moedig **open, niet-oordelende gesprekken** met kinderen aan over online ervaringen, identiteit en toestemming.
- **Maak gebruik van inclusieve materialen** en werk samen met scholen en organisaties om meer inzicht te krijgen in de digitale realiteit van kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+.
- **Bevorder een ondersteunende thuisomgeving** waarin de identiteit van kinderen wordt bekrachtigd en waarin kinderen worden aangemoedigd om hulp te zoeken als er iets misgaat.

VOOR SCHOLEN EN ONDERWIJSKUNDIGEN

- **Veranker diverse LHBTQIA+-perspectieven en online veiligheid** in het onderwijsprogramma.
- **Geef training aan leraren en leerlingenbegeleiders** om op een fijngevoelige en inclusieve manier aandacht te besteden aan identiteit, online risico's en uitbuiting.
- **Zorg voor vertrouwelijke, zichtbare en toegankelijke meldpunten** op scholen voor het melden van online intimidatie en uitbuiting.

VOOR DE KINDERBESCHERMING EN ONDERSTEUNENDE DIENSTEN

- **Zorg ervoor dat hulplijnen, psychosociale diensten en verwijzingssystemen** openstaan voor LHBTQIA+-identiteiten en communiceer dit duidelijk.
- **Werk samen met LHBTQIA+- en jongerenorganisaties** aan het ontwerpen en uitvoeren van bewustmakingscampagnes, preventiematerialen en veilige plekken voor participatie die geworteld zijn in de persoonlijke ervaringen van de doelgroep.
- **Neem LHBTQIA+-sensitiviteit op in professionele trainingen** voor alle eerstelijns werkers die hulpverlening bieden voor slachtoffers van online seksuele uitbuiting, grooming en seksuele intimidatie.

VOOR DIGITALE PLATFORMS

- **Pas 'safety by design'-maatregelen toe**, zoals slimme standaard privacy-instellingen en kindvriendelijke tools voor het melden van misstanden.
- **Verbeter moderatiesystemen** om haatzaaiende uitlatingen, cyberpesten en uitbuiting van jongeren die zich identificeren als LHBTQIA+ tegen te gaan.
- **Werk samen met LHBTQIA+-organisaties en jonge mensen** om productontwerp, beleid en richtlijnen voor content te verbeteren.

VOOR OVERHEDEN EN BELEIDSMAKERS

- **Veranker maatregelen voor de online veiligheid van LHBTQIA+-jongeren** in nationale en Europese beleidskaders voor de bescherming van kinderen.
- Pak haatzaaiende taal, discriminatie en door technologie gefaciliteerde uitbuiting aan door middel van **strengere regulering en verantwoording**.
- **Zorg ervoor dat kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+ op een betekenisvolle manier kunnen deelnemen aan de ontwikkeling van beleid** dat van invloed is op hun digitale leven.

Literatuurlijst

- Ahlenback, V. (2023). Violence against LGBTQ+ people – A hidden pandemic. Social Development Direct. <https://www.sddirect.org.uk/blog-article/violence-against-lgbtqi-people-hidden-pandemic>
- Akkermans, M., Gielen, W., & Kloosterman, R. (2020). Prevalentiemonitor Huiselijk Geweld en Seksueel Geweld 2020. Centraal Bureau voor de Statistiek & Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum. <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2020/51/prevalentiemonitor-huiselijk-geweld-en-seksueel-geweld-2020>
- Algemene wet gelijke behandeling (AWGB), Stb. 1994, 230.
- American Psychological Association. (2017). Understanding bisexuality. <https://www.apa.org/pi/lgbt/resources/bisexual>
- Anderson, V. N. (2023). What does transgender mean to you? Transgender definitions and attitudes toward trans people. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 10(4), 600–612. <https://doi.org/10.1037/sgd0000566>
- Austin, A., Craig, S. L., Navega, N., & McInroy, L. B. (2020). It's my safe space: The life-saving role of the internet in the lives of transgender and gender diverse youth. *International Journal of Transgender Health*, 21(1), 33–44. <https://doi.org/10.1080/15532739.2019.1700202>
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp0630a>
- Bronfenbrenner, U. (1974). Developmental research, public policy, and the ecology of childhood. *Child Development*, 45(1), 1–5. <https://doi.org/10.2307/1127743>
- Buck, D. M. (2016). Defining transgender: What do lay definitions say about prejudice? *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 3(4), 465–472. <https://doi.org/10.1037/sgd0000191>
- Byron, P., Robards, B., Hanckel, B., Vivienne, S., & Churchill, B. (2019). “Hey, I’m Having These Experiences”: Tumblr use and young people’s queer (dis) connections. *International Journal of Communication*, 13.
- Capaldi, M., Schatz, J., & Kavenagh, M. (2024). Child sexual abuse/exploitation and LGBTQ+ children: Context, links, vulnerabilities, gaps, challenges and priorities. *Child Protection and Practice*, 1. <https://doi.org/10.1016/j.chipro.2024.100001>
- Chan, N. K., & Magni, G. (2025). The group-basis of political behaviour among minoritized communities: The case of LGBTQ+ linked fate and sexual and gender minorities. *British Journal of Political Science*, 55(30). <https://doi.org/10.1017/s0007123424000966>
- Craig, S. L., & McInroy, L. (2014). You can form a part of yourself online: The influence of new media on identity development and coming out for LGBTQ youth. *Journal of gay & lesbian mental health*, 18(1), 95–109.
- Davenport-Pleasance, E. (2024). Bi-Invisibility in academia; the intentional and accidental erasure of bi + parents in research and recommendations for future research. *Journal of Bisexuality*, 24(4), 534–573. <https://doi.org/10.1080/15299716.2024.2361340>
- ECPAT International. (2016). Terminology guidelines for the protection of children from sexual exploitation and sexual abuse. ECPAT International.
- ECPAT International, Eurochild, & Terre des Hommes Netherlands. (2024). Speaking up for change: Children’s and caregivers’ voices for safer online experiences.
- eSafety Commissioner. (2021). Protecting LGBTIQ+ voices online: resource development research. <https://www.esafety.gov.au/sites/default/files/2021-08/LGBTIQ%2B%20Cyber%20abuse%20resource%20development%20-%20Report.pdf>
- Evelyn, S., Clancy, E. M., Klettke, B., & Tatnell, R. (2022). A phenomenological investigation into cyberbullying as experienced by people identifying as transgender or gender diverse. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(11). <https://doi.org/10.3390/ijerph19116560>
- Fisher, C. B., Tao, X., & Ford, M. (2024). Social media: A double-edged sword for LGBTQ+ youth. *Computers in Human Behavior*, 156. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2024.108194>
- Fonds Slachtofferhulp. (2025, May 28). Schokkend: 1 op de 2 jongeren slachtoffer van online seksueel misbruik. <https://fondsslachtofferhulp.nl/nieuws/schokkende-cijfers-online-seksueel-misbruik/>
- Fox, C. (2016). It’s not on the Radar: The hidden diversity of children and young people at risk of sexual exploitation in England. Signis group.
- Gámez-Guadix, M., & Incera, D. (2021). Homophobia is online: Sexual victimization and risks on the internet and mental health among bisexual, homosexual, pansexual, asexual, and queer adolescents. *Computers in Human Behavior*, 119. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2021.106728>
- Geunis, L. (2018). Coming out in the classroom. Young people and LGBT in the Netherlands. Somewhere over the rainbow, 115.
- Gohairan, A., Strobel, M., Neiswender, C., & O’Gorman, T. (2023, June 7). How LGBTQ+ youth are navigating exploration and risks of sexual exploitation online. Thorn. <https://www.thorn.org/research/library/lgbtq-teens-are-at-a-greater-risk-for-exploitation-online/>
- Goldberg, S. K., Rothblum, E. D., Russell, S. T., & Meyer, I. H. (2019). Exploring the Q in LGBTQ: Demographic characteristic and sexuality of queer people in a U.S. representative sample of sexual minorities. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 7(1). <https://doi.org/10.1037/sgd0000359>
- Hatchel, T. J., Subrahmanyam, K., & Birkett, M. (2017). The digital development of LGBTQ youth: Identity, sexuality, and intimacy. In M. F. Wright (Ed.), *Identity, sexuality and relationships among emerging adults in the digital age* (pp. 61–74). Information Science Reference/IGI Global. <https://doi.org/10.4018/978-1-1856-3.ch005>
- Johnson, G. M., & Pupilumpu, K. P. (2008). Internet use during childhood and the ecological techno-subsystem. *Canadian Journal of Learning and Technology*, 34(1). <https://doi.org/10.21432/t2cp4t>
- Klinger, D., Oehlke, S. M., Riedl, S., Eschbaum, K., Zesch, H. E., Karwautz, A., Plener, P. L., & Kothgassner, O. D. (2024). Mental health of non-binary youth: A systematic review and meta-analysis. *Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health*, 18(1). <https://doi.org/10.1186/s13034-024-00822-z>
- Lingel, J. (2021). A Queer and Feminist Defense of Being Anonymous Online. <https://aisel.aisnet.org/cgi/viewcontent.cgi?article=1456&context=hicss-54>
- Martin-Storey, A., Lapointe, A. A., Girouard, A., Paquette, M. M., & Bergeron, S. (2022). The online environments of sexual and gender minority youth: Contexts of risk and resilience. *Journal of Family Strengths*, 21(1), 7. <https://doi.org/10.58464/2168-670XX.1445>
- Mallon, G. P., Paul, J. C., & López, M. L. (2022). Protecting LGBTQ+ children and youth. In R. D. Krugman, & J. E. Korbin (Eds.), *Handbook of child maltreatment* (pp. 575–591). Springer International Publishing. doi.org/10.1007/978-3-030-82479-2_29
- Meyer, I. H. (2007). Prejudice, social stress, and mental health in lesbian, gay, and bisexual populations: Conceptual issues and research evidence. *Psychological Bulletin*, 129(5), 674–697. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.129.5.674>
- Institute of Medicine. (1999). *Health: Current assessment and directions for the future*. The National Academies Press. <https://doi.org/10.17226/6109>
- Richards, C., Bouman, W. P., Seal, L., Barker, M. J., Nieder, T. O., & T’Sjoen, G. (2016). Non-binary or genderqueer genders. *International Review of Psychiatry*, 28(1), 95–102. <https://doi.org/10.3109/09540261.2015.1106446>
- Rijksoverheid. (2023, 17 januari). Non-discriminatiegronden Grondwet uitgebreid met handicap en seksuele gerichtheid. <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2023/01/17/non-discriminatiegronden-grondwet-uitgebreid-met-handicap-en-seksuele-gerichtheid>
- SLO. (2020). *Kerndoelen primair onderwijs 2006*. SLO, Expertisecentrum leerplanontwikkeling.
- Swan, D. J. (2018). Defining bisexuality: Challenges and importance of and toward a unifying definition. In: Swan, D. J., & Habibi, S. (Eds.), *Bisexuality*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-71535-3_3
- Terre des Hommes Netherlands. (2023). *Listen Up! Strategy summary 2023–2030*. Terre des Hommes Netherlands.
- The Trevor Project. (2024). 2024 U.S. National survey on the mental health of LGBTQ+ young people. <https://www.thetrevorproject.org/survey-2024/>
- Tyndall, J. (2010). The AACODS checklist. Flinders University.

VOICE IDENTITY project 2026

Rapport 3: Kinderen die zich identificeren als LHBTQIA+
en online seksuele uitbuiting in Nederland

